СИГНАЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

Масса а мехкашкара пролетараш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО свет

Советски Союза Коммунистически партен Нохч-ГІалгІай областнойн Грозненски городскойн комитетий а Нохч-ГІалгІай АССР-а Лаккехьарча Совета а орган

Кіиранди 29 МАРТ № 26 (2238) 1959 шу

Мах 20 кеп.

ВЛКСМ ЦК ПЛЕНУМ ХИЛАРАХ БОЛА ИНФОРМАЦИОННИ ХОАМ

Организационни дешаш дувцаш ВЛКСМ ЦК пленум хилар укх шера 25 марта.

Бехктохкамеча партийни балха тІа водаш хилар бахьан долаш нов. В. Е. Семичастный ВЛКСМ ЦК хьалхарча секретаралара а бюрон членалара а мукъавалийтар пленумо.

Нов. В. Е. Семичастный Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Кагирхой Союза сийлахь член ваь хержар пленумо.

ВЛКСМ хьалхарча секретаралла хержав нов. С. П. Павлов.

Кхыча балха тІа водаш хилар бахьан долаш нов. Н. Ш. Васадзе ВЛКСМ ЦК секретаралара а бюрон членалара а мукъавалийтар пленумо.

Новкъостий М. И. Журавлевах а. Х. Визирови ВЛКСМ сектераралла а бюрон членалла а хержаб пленумо.

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕН ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТАГА

53 миллион болча болхлойн гІулакхерча наьхеи цІерах советски халкъа сийлахь-йоккха коталонаш яха дог ураоттадаьча а вІашагІделлача а хьамсарча Коммунистически партена, цун ленински Центральни Комитетага дІайха, дог тІара мозаршал дохьийт СССР-а профессиональни союзий XII-ча съездо.

Советски Союза Коммунистически партен XXI-ча съезда исторически решеноша советски халкъа политическни къахьегамеи хьинар цІаккха а ца хиннача тайпара ураоттадаьча дог гІоздоахача деношка, къахьегамхой энтузиазми творчески хиннари Іалаьмате чІоагІа айденнача деношка шиий болх дІахьо тха съездо.

Съезда делегаташа чІоагІа дог айдаларца тІаийцар СССР-а профсоюзий XII-ча съездага ССКП ЦК-с дайта моаршал. Миллионаш болча къахьегамхой цІерах съездо партена чІоагІа баркал оал профсоюзий балха боккха лоархІам барах, профессиональни союзий партес хІара денна боккха теркам барах.

Съезда делегаташ, дерригача советски халкъаца цхьана чІоагІа гІадбаха а доккхал деш а ба вай сийлен тушалерча коммунистий партех, шиий социалистически Даьхенах, капитализмаца машаре экономически яхь йолаяьча хоадам беча юкъах, коммунистически общество шерра хьалъяра юкъах оннача Советски пачхьалкхено экономикеи культуреи дегІайоалаярна даьхача Іалаьмате доккхийча толамех.

Хьалха тІехьа бисаь хиннача вай мехках хІанз нив бола индустриально - колхосни мохк хиннаб; промышленни производствоан боарамга диллача цунга хІанз я Европе хьалхареи дунен тІа шоллагІареи моттит. Башха дика толамаш даьхад социалистически юрта боахам дегІабоалабеш. Социалистически экономика сихха дегІаяра лаьца тІа хадданза айлуш латт Советски халкъа вахара хьал, цІаккха а ца дайнача тайпара дегІаденад Іилмеи культуреи.

Вай мехка хьалъяьй социалистически общество. Партени халкъеи лоІамах экономически общественно-политическни вахара дерригача доахьошка Іалаьмате доккхий хувцамаш даьд. ХІанз вай керттера практически декхар да коммунистически общество хьалъяр.

Партен XXI-ча съездо оттаяьча шерра коммунизм хьалъяра программас чулоаш къахьегамхошта дуккхача хана денз дага даьллар а уж де гІийртар а. Болхлой классо, берригача советски наха из кхоачашъяра шоай еррига опыт, шоай хьакъаьл низаши дІалуургдола, шоай гІулакх, шоай керттера декхар лорхІ из программа.

Профсоюзий XII-ча съездо шиий болх дІабихьар ССКП XXI-ча съезда решенеша оттадь декхараш кхоачашдара профсоюзни организацоша де деза къаьстта дола декхараш дувцаш. Съездо хьахьенхар советски профсоюзаш йохаргйоаца цхьоагІо йолаши Коммунистически партенеи цун ленински Цетральни Комитетаи гонахьа чІоагІа кхотаеннеи хилар. ССКП XXI-ча съезда исторически решенеш цхьа барт болаш чІоагІа къоабал а ять советски профсоюзаш кийча я партен ленински генеральни никъ дІабахьа къовсам лоаттабе.

Съездо бокъонца итогаш йир отчетни хана профсоюзаша баьча балха. Партен XX-ча съездеи ССКП ЦК декабрьски Пленумеи (1957 шу) указанеша маяхкара профсоюзий болх аргабаккхаро гІодир боахами культуреи хьалъеча цар лоархІам лаккхбе. Профсоюзаша кІоарагІа Іомаду производствоан дешаш, болхлойн гІулакхерча наьхеи къахьегама овсарле лаккхъяраи цар къахьегачареи бахареи хьал тоадарех тІехьа хьинарегІа къовсам лоаттабу, производствона доал дара нах дукхагІа юкъеуьз, нах кхетамца хьалкхобара организаци хиларда дикагІа ше гойт.

Цунца яхьана, XII съездо профсоюзий балха юкъера кхоачамбоацараш белгал а дир уж кхоачамбоацараш Іадахара, профсоюзий берригача балха боарам лаккхбара де деза балхаш а ССКП XXI-ча съезда исторически решенеша шоашта хьалхашка оттадь декхараш а къоастадир.

Коммунизм шерра хьалъеча хана профсоюзаша шоай кертера декхар лерхІ ворхІ шерара план толамца кхоачашъеш лоаттабеча къовсаме дукхха бола нах оарцагІа бахар, болхлой классани берригача къахьегамхойн денал хадданза дегІалоаладар, хІара предприятес пачхьалкхен заданеш кхоачаш а тІехкхоачаш а ярна, технически прогресс бахьан лоаттабеча къовсама цар низ тІаберзабар, социалистически яхь шерагІа йоаржаяр, коммунистически бригадийн ударникийн Іалаьмате дика болам, новатораш, изобретателаш, производствон дикагІа бола болхлой хьаллацар а цар опыт дІайоаржаяр а.

Производствера къахьегам лорабеш, наха чубаьа цІенош хьалдара план кхоачашъярга а уж наха лаьлуча а хьожаш, торговлени общественни кхачани предприятей балхага а къахьегамхошта деча медицинскни коммунальнни гІулакхага а хьожаш лоатталаю общественноста контроль мамогга лаккъеш хургьа профсоюзаш.

Профсоюзий XII-ча съездо оттадьд дІахо а болхлойн гІулакхера нахи кхетабе, цар сакхетам а денал а айде, хадданза коммунистически мораль лелае а из лорае а беш бола берригa болх тоабергбола гІулакхаш.

Пролетарски интернационализманна тешшаме тІехьа йола советски профсоюзаш тІехьа тІайоагІача хана а болхлой класса цхьоагІои, машари, халкъашта юкъера дика гІулакхаши бахьан лоаттабеча къовсаме кхыча мехкашкарча профсоюзнни болхлойн организацешцара бувзамаш шеттдеш а чІоагІдеш а хургьа.

Профсоюзашка вІашагІкхийттача миллионаш болча болхлошеи гІулакхерча нахеи, берригача советски наха а санна, шоай дукхаезача Коммунистически партех вай хІама хьадеш йолча сийлахь-йоккхача заман хьакъал а, сий а, эдел а лерхІ, цар лерхІ партех тешшамера бьччa а, советски халкъа дог ураувттадер а, цун сийлахь-йоккхий коталонаш вІаштІкхьайоахар а. Советски профсоюзаша мел яха еррига коталонаш Коммунистически партес хьакъалца хьалхле лелаяр бахьан долаш яха я.

Вай мехкара къахьегамхой дег чура чІоагІа баркал яхаш ба Коммунистически партена а новкъост Никита Сергеевич Хрущев керте латтача цун Центральни Комитета а цар вай Даьхе дегІайоалаеши из чІоагІеши ленински генеральни лини нийсача лар тІа чаьхйоаккхаш лоаттабеча къовсаме кхоачалургбоаца революционни низ дІалуш хиларах, къахьегамхой вахара хьал лаккдеча хІара денна йоаккхо еш хиларах, дерригача пуцен тІа машар бахьан кІаьд ца луш къовсам лоаттабеш хиларах.

СССР-а профессиональни союзий XII-ча съездо тешам лу ССКП Центральни Комитета, профессиональни союзаш массаза а тешшаме партен новкъа йоагІаргхиларах, коммунизм хьалъяра сийлахь-доккхий декхараш кхоачашдеш лоаттабеча къовсаме профсоюзаш тІехьа тІайоагІача хана а партен тешамера чІоагІало хургхиларах, дуккха бола къахьегамхой вІашагІтохара а уж кхетабара а ший дола декхари коммунизма ленински школа ше хиларах бола боккха лоархІами шоаш сийленца чаккхбоаккхаргхиларах.

Съездо чІоагІа тешам лу Коммунистически партен Центральни Комитета, советски профсоюзаш ший бьччa а хьалхле лелаер а йола Коммунистически партенеи массаза а котъювлача марксизма-ленинизма идеяштеи тешаме а мутІахьа а хургхиларах.

Яхийла вай дукхаеза Коммунистически парти — советски обществон хьалхле лелаеш а дог ураувттадеш а бола низ!

Яхийла Советски Союза Коммунистически партен ленински Центральни Комитет!

Даьккал хийла Коммунистически партени советски халкъеи низкхоача а йохаргйоаца а цхьоагІо!

Даьккал хийла вай сийлахь-йоккха Советски Даьхе — машара, ираза, къахьегама, кортамукъален чІоагІале!

Даьккал хийла коммунизм — дунен тІа этгара а тІех нийсхо йолашагІеи дикагІеи йола общество!

ХЬАЛХА ЛАТТАРАШЦА НИЙСЛЕ

Квартальни план тІехкхоачашъяьй

ДІадахача шера хьайбай продукташ яхара а уж паччахьалкхенна дІаялара а план кхоачашъяра республике аггара тІехьа латтарех яр «Назарановски» совхоз.

Кхыча тайпара да гІулакхаш укх шера. Совхоза коллективо шерра социалистически яхь а йоаржаяь хІанзе а тІехкхоачашъяьй паччахьалкхенна шура, дулх, фуаш дІадалара квартальни план. Шура дІаялара план 130 процент, фуаш — 135 процент, дулх — 204 процент кхоачашъяьй.

ССКП XXI-ча съездо оттадь декхараш ханал хьалха кхоачашде дог ураэтта совхоза коллектив цхьа барт болаш тІагІертта дІахьош я хьайбай продукташ кхы а дуккхагІа яхара тІехьа йолаяь социалистически яхь.

Т. ТУГАНОВ.

Хьинар ца кходеш

Грозненски орден лелаеча мехкдаьлтта чаккхоахача завода 4-ча цехерча Александр Матросова цІерахча установкан технологаша 1959 шера хьалхарча квартала план 107,7 процент кхоачашъяьй.

Доккхий толамаш доах операторяй Пархоменко Марияни, Бородин Владимирех бригадаша. Шоай помощникашца Логосов Викторацеи Шалимова Валентинацеи сменах йола заданеш массаза а 110—115 процент кхоачашъю цар.

Установкан коллектив семилеткан хьалхарча шерара план ханал хьалха кхоачашъярна шоай дерригa хьинар тІадахийта къахьегам я. ШоллагІча квартала чотах 4000 тонн совгІа продукци еннай.

Н. ГЛУХОВ.

Коммунистически къахьегама ударник

Мотор болх бе болабелар. Башенни крана біаьха «пхьарс» шорттига аьттехьа дІахьайзар, аьшка муш чарха тІа гІолла Іошершар. Массехк минут яллалехьа ардакхий боккха морхІ хьал а айбаь цІеной шоллагІча этажа тІа Іобиллар. Дукха къахьегам а дукха ха а йоае езартьяр из болх кулгашца беш хилча. Цу кранаца Егорова Женяс ше бу из болх.

— 7 класс чакхъяькхачул тІехьагІа строительно - монтажни поездаца болх бе йолаенна Женя чІоагІа крана тІара болх дукха безаш а из говзал Іомае а безам болаш яр. Кастта Леонид Степанович Борушкос болх беча подъемни крана тІа хьожайир из. Дукха къахьийгар машиниста йоІа кран йовзийташ а ший говзал дІахьехаш а.

Хьаэттар Женяс ше цхьаь крана тІа болх бе безаш дола ди. Цу дийнахьа денз машинист Егорова го йиш яр Грозне Гончарни, Окружной улицашка керда цІенош деча. Крано болх дика бу, цІаккха строителий болх ше бахьан долаш юкъах битац цо.

— ХІанз аз болх бу участок чІоагІа бехктохкаме я, — йоах Женяс, —железнодорожникий Дворец я оаха хьалъер. Из Октября 42 шу доалача денга хьалдаь даккха дош деннад тха коллективо.

Производственни болх санна дика бу комсомолка Егоровас общественни болх а. Дахача шера комсомольцаша шоай секретарь хержай из. Мишта харжац иззамо дика болхло! ДоагІаш деннад цунна Ленински комсомола 40 шу доалаш баркал а совгІат а. Строительно - монтажни поездаца болх беш 50 комсомолец ва. Царех хІара саг вовза веза, хІаране сен уйла ю, дІахо фу лерхІ ха деза. Масала, слесарь Олег Гордеевич — дикагІа вола комсомолец а дикагІа вола болхло а — парте ваха кийчлуш ва. Комсомольца Захарченко Николайс кулгалду штукатурий бригада коммунистически къахьегама бригада, аьнна сийдола цІи тиллийта къовсам лоаттабеш я. Николай а парте ваха кийчлуш ва. Женяс царца болх беча новкъостацца къамаьл ду, цар болх мишта бу тохк, тІаккха Олегацеи Николайцеи къамаьл ду. Дукха балхаш ду комсомольций хьалхле лелаеча Егоровас.

Строительно - монтажни поезда художественни самодеятельно с т ь чІоагІа эсала яр. Цхьанахьа смотр хилча, цига бакийта нах лохаш, уж кийчбеш хулар. Егоровас кулгалдеча комсомола комитето из болх а тоабир. ХІанз дика художественни самодеятельность я строителий.

ХІанз хиннача хоржамашка Грозненски городской Совете депутаталла хержай Женя.

Дукха ха йоаццаш Грозненски городской Совета сессе депутата Егоровас дийцар ший харжархошта эшараш. Садонскии Заболотнии улицашка наьхъаш тоаде деза, телефонавтомат а тика а йилла еза.

— Харжархоша сайна тІадиллар кхоачашде декхарийла я со,—аьлар цо. — Аз дош деннад царна цар хьашташ кхоачашдеш хила.

Подъемни крана машинист, комсомольски организацен секретарь, городской Совета депутат Евгения Егорова коммунистически къахьегама ударник аьнна цІи тиллийта къовсам лоаттабеш я. ХІанз сарахь дешача школе 10-ча классе дешаш а железнодорожни транспорта инженераш кийчбеча Харьковски институте деша яха дерхІаш а я из. Крана тІа болх беш болча сигналиста Галина Курочкинайнеи моториста Михаил Курдосевнои машинистий говзал Іомаю цо.

Цун вахара этгара йоккхагІа йола эргалю хургьа вай сийделча коммунистически парте из дІайнцача дийнахь. Цу денга кийчлуш я Женя Егорова.

С. ВОРОНИН.

ШоллагІча квартала чотах

Доккхий толамаш доах семилеткан хьалхарча шера МагІалбикерча № 2 йолча барзкъаш тегача ательен коллективо. Шера план ханал хьалха кхоачашъе социалистически яхье а яьнна, цу коллективо хьалхарча квартала план март бетта хьалхарча деношка кхоачашъяьй. Доккхача хьинарца къахьегарца а тийга барзкъаш къаьстта дика хиларца а белгалбаьннаб маІача наьха барзкъаш тегаш йола закройщица Поляковаи, цаІи ахи норма кхоачашъеш йола мастер Хамхоевах. Денна 130 процент балха заданеш кхоачашъю мастераша В. Сильченкоси М. Ципченкоси. Дика къахьег закройщица Е. Алиева керте йолча кхалнаьха барзкъаш тегараша а. Цига белгалъяьннай денна 135 процент балха нормаш кхоачашъеш йола М. Поповаи, 120 процентал кІезигагІа йоацаш заданеш кхоачашъю М. Мельниковаи 3. Харченкои.

Дика да ательен кхы дола хьоккхамаш а. Хьадаь барзкъаш дика да, къахьегама овсарал февраль бетта 120 процентага дІакхоачаш лаккхъеннай.

—ЧІоагІа тхоайла вІаши яхь я тха балха тІа,— йоах мастера Хамхоевас.— Цо тхона новкъостал ду ди тІехь балха овсарал совъяккха а тІаийца социалистически балха декхараш кхоачашде а.

Укх бетта шоллагІча квартала лаьрхІа 60 эзар сомага дІакхоачаш мах болаш дола барзкъаш арахийцъ ательен коллективо.

Ф. ТКАЧЕВ

Шозлагіа хержачз Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета кхоалагіа сесси

27 марта Грозне Пионерий Дворецe шозлагІа хержачча Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета кхоалагІа сесси хилаэ. Сессе дийцар ер дешаш:

1. 1959 шера йола Нохч-ГІалгІай АССР халкъа боахам дегІабоалабара паччахьалкхен план;

2. 1959 шера йола Нохч-ГІалгІай АССР паччахьалкхен бюджети 1958 шерара Нохч-ГІалгІай АССР паччахьалкхен бюджет кхоачашъярах йола отчети;

3. Нохч-ГІалгІай АССР Конституцен (керттерча Закона) 101-чеи 107-чеи статьяшка хувцамаш дарах;

4. ШоллагІчеи кхоалагІчеи сессешта юкъе Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиумо тІаийдаь Указаш чІоагІдарах.

Хьалхарча дешах лаьца доклад йир депутата А. Р. Бузуртановс, шоллагІа дош дувцаш доклад йир депутата Б. Д. Дарсиговс. Лаккехьарча Совета бюджетни комиссен цІерах содоклад йир депутата Е. В. Брыкина. Хьалхара ши дош дувцаш пренех къамаьлаш дир депутаташа Б. Ф. Сайкос, Ш. Ш. Элиндиевс. М. П. Абубакаровс, П. С. Назаровс, З. С. Дудника. Г. И. Илюхина, З. Э. Эрбиевс, Г. С. Нагумановс, В. А. Татаевс, С. А. Плиевс, М. Ф. Артемовс, Х. А. Ториевс, Г. П. Цыганковс, Советски района исполкома председателa А. А. Абдулаевс.

Массава а раьза а волаш тІаийцар сессе 1959 шера йолча Нохч-ГІалгІай АССР халкъа боахам дегІабоалабара паччахьалкхен планах дола Закон, 1959 шера йолча Нохч-ГІалгІай АССР паччахьалкхен бюджетах дола Закон, 1958 шерара Нохч-ГІалгІай АССР бюджет кхоачашъярах йола отчет чІоагІъеш бола соцам.

Депутата Н. А. Асхабовс яьча доклецах сессе чІоагІдир Нохч-ГІалгІей АССР конституцен (керттерча Закона) 101-чеи 107-чеи статьяшка хувцамаш дарах дола Законаш.

Нохч-ГІалгІай Лаккехьарча Совета Президиума Указаш чІоагІдарах лаьца доклад йир депутата М. И. Комаровс. Сессе массава а раьза а волаш чІоагІдир Лаккехьарча Совета Президиумо шоллагІчеи кхоалагІчеи сессешта юкъе тІаийдаь Указаш.

Сессе балхах лаьца отчет лургьа газето тІайоагІача номера тІа.

РСФСР Лаккехьара Совет гулъярах дола РСФСР Лаккехьарча Совета Президиума

УКАЗ

РСФСР Конституцен 39 статьяга хьежжа РСФСР Лаккехьарча Совета Президиумо соцам бу:

ПхеллагІа хержача Российски Советски Федеративни Социалистически Республикан хьалхара сесси 1959 шера 14 апреле Москве гулъе.

РСФСР Лаккехьарча Совета Президиума Председатель М. ТАРАСОВ.

РСФСР Лаккехьарча Совета Президиума Секретарь И. ЗИМИН.

Москва, Кремль, 1959 шера 25 март.

Кен дІабийнеи зябь аьхаи баьннаб

Еррига говзал тІаяхийта еза ханнахьа біаьсти дуьш дола ялаташ дІаерча.

Гудермесски районерча «Джалка» яхача совхоза 3-ча отделенерча агрономъ нов. Терновс дувц:

— Лаьтташ аха а маккхаш даха а тхо долалуча хана болх дика вІаштІехьа балацар тха. Кен дІабувча хана барт тайна къахьийгар механизатораша. Дика тоадьча лаьтташ тІа ялат дІадувча хана хІара сменах 20 гектара тІа кен дІабувра тракториста Дакшаев Султана.

Из хул планал 12 гектар совгІа.

Н. ЗАЗДРАВНЫЙ.

Республикан кхашка

Доккхий балхаш

Надтеречни. Семилеткан хьалхарча біаьстан балхаш лоацача хана а дика а чакхдахарна оарцагІабаькхаб «Надтеречни» совхозо ший берригa низ. Совхоза болхлоша кхаеш доах 3450 гектара тІа макха баккхара а 767 гектар кени мукхи дІаберг а плян кхоачашъярах. ХІанз гидуаргаш дІае йолаеннай совхоз.

Массехк ди да совхоз біаьсти дІадувча ялата лаьтта аха йолаенна. Доккхий толамаш доах 5-ча отделенен механизатораша Мазаев Ваьхьидеи, Маскадов Лечаси, Суаканов Ошлхазареи. «ДТ-54» яхача тракторашца сменах 7 гектар аха езача метте 9—10 гектар лаьтта оах цар. Готаш йолаеннача хьалхарча кхаь дийнахь 650 гектар лаьтта ахкад отделене. Из планах аха дезачул 30 процент тІех да.

Дика къахьег 1-ча отделенен болхлоша а. Цига хьалхарча шин дийнахьа 500 гектар лаьтта аьхад.

Біаьсти дІадувча ялата аха дезача лаьттах кхоалагІа дакъа аьха яьннай совхоз.

* * *

Ачхой-Мартан. Дикача кийчонца кхашка арабаьлар Ачхой-Мартановски районерча «Лермонтовски» совхоза болхлой.

2400 гектар лаьттан тІа макха баккхеи 100 гектара тІа кен дІабеи — ишшта дар совхоза хьалхара декхарсеи. Из болх 5 дийнахь йистебаькхаб механизатор а ш а. Хьалхарча 5 дийнахь 258 гектар лаьтта аьхад совхозо.

Доккхача хьинарца къахьег 1-ча отделенерча тракторни бригадо. Цу бригадерча трактористаша Бажаев Махьмедеи Баькраев Лечаси нормах хІаране 5 гектар аха дезача 7 гектар лаьтта оах.

Дика къахьег 4-ча отделенерча механизатораша а. Трактористаша Эдильсултанов Мусаси Тушаев Ахьмадеи деенна сменах йола нормаш 130 процентага дІакхоачаю.

Шерра доладеннад біаьстан балхаш «Самашкински» совхозе а. Совхозо 3165 гектар лаьттан тІа макха а баькхаб, 90 гектара тІа кен а дІабийнаб. Уж біаьстан хьалхара доккхараш кхоачаш а даь лаьтта оахаш ба совхоза механизатораш. Готаш йолаеннача хана денз 1080 гектар лаьтта аьхад совхозе.

„Джалка“ яхача совхозе

Республике этгара хьалха 25-ча марта фийг болх ялаташ (хьажкІаш йоацаш) дІадийна баьннаб Шалински районерча «Джалка» яхача совхозе къахьегамхой. Біаьсти этгара хьалха дувш дола ялат—кен, сиха, лоацача агротехнически хана дІабийнаб болхлоша.

Дика тоадьча лаьтта 100 совгІа гектар дІайийра 4-ча отделенерча болхлоша, дика къахьийгар планах 50 гектар кен дІабувча хана 1-ча отделенерча къахьегамхоша а.

Кхоачаш малх хьалбалалехьа хьахоз 4-ча отделенерча трактораша яхашка ду таташ. Хіара сменах йола балха норма тІехкхоачашъеш цІакхха а трактор сеца ца лоаттаеш дика къахьийгад укх тІехьарча деношка отделенерча дикагІа болча трактористаша У. Иблиевс, А. Саидхаджиевс, М. Магомадовс, ишшта кхы бараша.

Комплексни ши бригада я 4-ча отделенен кхашка болх беш, хІаьта кен дІабувш 2-гІа яр мара яцар. Новкъоста Идрисов Мухьадде кулгалдеш йолча 1-ча бригадера трактораш сихъенна лаьтташ тоадеш йоахкар. Царех цхьа трактор енаяр 2-ча бригада кен дІабувча новкъостала. Дийнахь а бус а шоай «Беларусь» ца социйташ кен дІабийна баьлар Цакаев Насрудди, Идрисов Алаудди; хІанз санна дика къахьега лаьрхІа ба уж дІахо йодача хана а. Шоаш кийчдаьча 60 гектар лаьттах хІара гектара тІара 60 центнер фуъал яьхаи 25 гектар лаьттах хІара гектара тІара 500 центнер мошача доакъара лаьрхІаи хьажкІаш хьувкъийта аьнна социалистически декхараш тІаийцад Цакаевеи Идрисовеи звенос. Шеко яь из декхар механизатораша сийленца кхоачашдергхиларах.

Еррригача совхозе дика а ханнахьа а дІабийна баьннаб кен.

Мишта латт-теш совхоза кхыдола ялаташ дІадерна кийчо елга?

Боккха лоархІам болаш ялат да хьажкІаш. Уж ханнахьа дІадерна а дика хьувкъийтарна а лаьтташ кийчдаь бовла боаж совхозера механизатораш. Планах 4 эзар гектар гарга хьажкІаш дІае езаш ба уж. Цу дерригача лаьттан тІа дІаювргйола хьажкІаш кийчъяь даргда тхо укх цхьан — шин дийнахь, аьлар совхоза керттерча агронома нов. Клуновс. Къаьстта дика кийчо ший хьажкІаш дІаерна 4-ча, 1-ча, 6-ча, отделенешкарча механизатораша.

Совхозерча къахьегамхоша дІае езараш 1000 гектар гидуаргаш я. Бокъонца цІендаь, тоадаь даьнна гидуаргий фу а да кийча. Цхьабакъда, уж 1000 гектар лаьтта кийчдаь-м цаьннадац. Дерригаш а 600 гектар гарга лаьтта кийчдаь гидуаргаш дІаювргйолча 4-чеи 6-чеи отделенешка, хІаьта кастта юхедисаь лаьтташ а кийча хургда.

— Укх районе меттел, ерригача республике хьалхле якхха лаьрхІа ба тха механизатораш укх шера ялаташ хьувкъийтарна, — йоах 1-ча комплексни бригадан бригадира, райсовета депутат а ССКП райкома пленума член а волча нов. Идрисовс.

Ворхі трактор я цун бригаде. Уж еррригаш а хІанз ялаташ дІаде дезача лаьтташта кийчо еш дийнахь а бус а ца соцаш лел.

Ший къамаьл чакхдоалаш аьлар Идрисовс:

— Республикерча берригача механизатораша дІаховлда оахош тІаийца доккхий социалистически декхараш кхоачашдарна тхоай низи говзали оаха тІайохийтаргйолгеи хьалхле лелаеча бригадех цаІ тха бригада хургйолгеи.

Біаьстан ялаташ дІадерна даьхача толамел совгІа дукха кхоачамбоацараш а да «Джалка» яхача совхоза балха юкъе. Во лел совхозе агитационно-массови болх. Ялх отделеня я цига. Цу отделенешка ворхІ комплексни бригада я. Цхьанна а бригаде тоаьь, кийчъяь дІаоттаяьац культстанаш. Цхьайолча бригадашка уж вІалла йолаш а яц.

Тайп-тайпара лозунгаш, плакаташ портреташ, хІара денна е ди юккъа арахецаш листовкаш хила езар цига. Во вІашагІделлад механизатораша деча балхий учет лелаелга а. Из гуш дац учетчикий лапкашта юкъе мара. Культстанашка хьалтехадац бригадаша, звеноша, юкъюкъерча механизатораша тІаийдаь социалистически декхараш. Трактористашта массехк ди даьлча мара хац шоаш мел лаьтта аьхад е мел ялат дІадийнад.

ВІашагІделладац механизатораша шоаш болх бечча мотттиге-кхашка хІама дуилга. Сайрийна таьнна цІа аха, Іийрийна балха болхача хана делкъийта луардола хІама шоашца кхаьхьа дезаш хул уж.

Январь беттара алапий хІанз а хьаденнадац болхлошта.

Совхоза кулгалхой декхарийла ба уж деррига кхоачамбоацараш балха юкъера дІадахарна оарцагІа бовла.

М. АХРИЕВ.

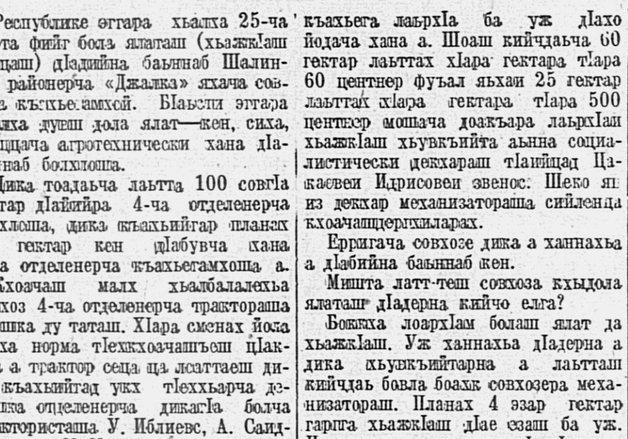

Сурта тІа: 1-ча бригадера дикагІа вола тракторист Цакаев Насруддийн сеялщик Солтаханов Ахьмади тІехьарча гектара тІа кен дІабувш боахк.

СССР ПРОФСОЮЗИЙ XII СЪЕЗД

ВЦСПС балхахи ССКП XXI-ча съезда решенешца дийза СССР профессиональни союзий декхарехи ВЦСПС председателе нов. В. В. Гришина яьча отчетни доклада тIара

Съезда цIерах, 50 миллионал тIех болча профсоюзий членкий цIерах нов. Гришина ССКП Центральни Комитето моаршал дайтарах чIоагIа баркал а аьлар, советски профсоюзаш дIахо йодача хана а кIаьд ца луш вай Даьхе хозъеш дегIайоалаярна къовсам лоаттабеш хургхиларах, наха юкъе партен политика тешшаме дIахьош хургхиларах тешам а белар.

СССР-а профессиональни союзашца XI-чеи XII-чеи съездашта юкъерча хана чухь баь болх бувцаш, докладчико белгалдоах, профсоюзий берригa болх советски халкъо коммунистически общество хьалъярца лоаттабаьча къовсамца хадданца бувзабенна хилар. TIеххьарча шерашка, къаьстта ССКП XX-гIа съезд хиннаучул тIехьагIа боахам а культура а хьалъечара хьинар айеннад

DIахо нов. Гришина дувц, Советски Союза экономикеи культурен degIайоалаеш профессиональни союзий XI-чеи XII-чеи съездашта юкъерча хана данха доккхий толамаш. Боахама социалистически система IалаьмаТе бокхха низ болаш, капиталистически системал хаьда из тIех хилара къаьлга тешал ду цу толамаша. ССКП XXI-ча съездо чIоагIъяь СССР-а халкъа боахам degIаболабара IалаьмаТе йоккха ворхI шерара план тIалатта низ бола лард я уж толамаш. Съездо цIаьккха а къаьлта хьагойтар коммунистически партин ленинизмаина шеко йоаццаш мутIахьа хилар, партин нахаца чIоагIа ювзаенна хилар. Хаьдда харц а яь ший новкъара партена духьалара Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганина, Шепилова группа дIа я яькхха марксизма - ленинизма байракха кIал Центральни Комитета гонахьа кхы а айхагIа кхотаелар партин.

Докладчико белгалдоах ворхI шерара план толамца кхоачашъеча къахьегамхой эггара массови организаци хиларца профессиональни организацей бокхха болх бе безаргболга. Боахами культуреи хьалъеча профсоюзий лоархIам лаккхбеш тIехьарча шерашка вай партес чаккдаьхача гIулакхаша мел эш хьалаш оттадаь доархIамера уж декхараш цар толамца кхоачашдарна.

Нов. Гришина йоах, шоашта еннача йоккхийча бокъонех пайда а эцаш профессиональни союзаша предприяятей балха дерригача доакъошка ший теркам лоаттабу, юрта боахам degIаболлабара дерригача халкъа къовсаме хьинаре дакъа лоац.

Социалистически яьхь йоаржаяра профсоюзаша лелабу бокхха болх белгал а баь, докладчико йоах, отчетни хана чухь социалистически яьхь шерра яьржа хилар. Цу юкъе дакъа лоацаш ба дукхагIа бола болхлой, инженераш, техникаш. Хьа а хинна degIаяьхкай яьха керда формаш. DегIаена советски наьха творчески инициатива геттара чIоагIа гучаяьлар жердача патриотически боламца — коммунистически къахьегама бригадай цIи яккхара тIехьа яьхь лелаеча. XIанз цу яьхе дакъа лоацаш 60 эзарнел тIех бригада, смена, участок я.

Партен XXI-ча съезда исторически решенешца цIаккха а ца хиннача тайпара айяьй къахьегамхой политически къахьегамеи уйла, наьха керда ниэи творчески хьинари. Докладчико дувц город Москван предприятей болхлошеи гIулакхерча нахеи, Башкирен нефтяникаша, Лугански экономически района горнякаша, Ленинградерча машинашъераша, дукхача областей, краяй, республикай юрта боахама къахьегамхоша доладаь семилетка ханал хьалха кхоачашъяра тIехьа къовсам лоаттабеш ду башха дика балхаш.

Нов. Гришина белгалдоах, цхьайолча профсоюзаша дIахо а яьхь йоаржаяра, предприятейи стройкайи болх тоабара шоашка йолча торонех дика пайда ца эцилга. Царех цхьаяраша е эза йоаккхо яц яьхьа юкъе дукхагIа нах оарна. Цхьайолча хана тахкал коллективаша тIаийца декхараш кхоачаш хIана дац, яьхь мишта лел дIахойтилга тоъам болаш Iалашдац.

Докладчико дIахо дувц, къахьегама овсарле лакхъяра а предприятеи, транспорт, юрта боахам технически Iалашбара а дешаш.

ВорхI шера плано оттадаь декхараш толаме кхоачашдарна боккхача лоархIаме ба рационализатораш, изобретателаш, инженерно-технически общественность. TIеххьарча пхе шера 11 миллион рационализаторски предложении изобретении балха юкъейихьай къахьегамхошеи инженерно-технически болхлошеи. Уж предложенеш балха юкъеяхьар баьхан долаш 35 миллиард сом гаргга ахча кходаьд.

Отчет луча юкъа, йоах докладчико, профсоюзаша дикка болх баьб къахьегамхой производствона хьалхле лелаяра юкъеозаш. Ерригача предприятешкеи стройкашкеи массаза а хургйолаш производственни совещанеш вIашагIехкай. Цар беча балха юкъе дакъа лоацаш ба 7 миллион гаргга болхлой, инженераш, техникаш, гIулакхера нах. Производственни совещаней болх толашагIа хилар а ший хиннаьха эргабаькхха хилар а хьахекхар цар кердача наькъаца баьча балхах хьахиннараша.

ЧIоагIа теркам тIабехийт доклада тIа къахьегамхой вахари культуреи тоаярах, алапеш лертIа декхарах долча дешашта. Халкъа боахама цхьадолча доакъошка алапе гIулакх тоадеш дикка болх баьб укх тIехьарча кхаь шера.

Паччахьалкхен социальни страховане хьакъехьа ше къамаьл деш, белгалдир докладчико, отчет луча юкъа тайп-тайпарча пособешца болхлойи гIулакхера нахи Iалашбелга дикка тоадаь хилар. Бекъда цIенхашта тоаданза даргдац санаторешкеи курорташкеи царбаш делга, цунна доаддарна дукхагIа юкъеоза беза къахьегамхой, хIаьта из кхоачашдарна ерригa санаторешн салоIа цIенеши профсоюзий доалахьа хурдолаш дIалулга къоастаде деза.

Нов. Гришина белгалду, укх гаргарча ворхI шера чуIе цIенош хьалдарна партен XXI-гIча съездо Iалаьмате йоккха план чIоагIъяь хилар. Профсоюзни организацей декхар да из план кхоачаш а тIехкхоачаш а ярна строителаш оарцагIбоахилга, цIенош хьалдарга дIабсда мах лохбара а уж дикагIа дара а тIехьа тIагIертта къовсам лоаттабелга, хьалдаь даьнна цIенош кхы тIаэшаш хIама а долаш наха чуховша дIа ца а долийташ, уж хьайдеш йолча паччахьалкхен комиссешца дакъа лацарна шоашта еннача бокъонех бизза пайда эцилга, чуIе цIенош дIалуча массаза а юкъехулга, уж карцахьа дIалуш моттиг нийсъелча цIенхашитта духьалхулга, мамотта из гIулакх цхьан кога тIа доаккхилга.

DIахо дувц нов. Гришина профсоюзаша наха юкъе бе безача кхетамеи культурнии балха декхараш.

Нов. Гришина хоам бир, хIанз советски профсоюзий мугIарашка 52 миллиони 780 эзари болхлой а гIулакхера нах а хиларах, XI-гIа съезд хилале хьалхагIа кхинначарел 12 миллиони 360 эзари саг дукхагIа уж хиларах.

Советски профсоюзий дунен халкъашта юкъерча бувзамий а машара тIехьа цар лоаттабеча къовсама а хьакъехьа дувц дIахо нов. Гришина. Советски профсоюзаша хьинаре дакъа лоац Дерриндунен Профсоюзий Федерацено а дунен халкъашта юкъерча отраслеви профсоюзий объединенеша а беча балха юкъе, дунен тIарча 80 совгIа болча мехкарча профсоюзашца бувзам лоаттабу.

Ше доклад яь йистеоалаш нов. Гришина йоах, Советски профсоюзаш массаза а Коммунистически партен тешаме новкъост хиннай. СССР-а профсоюзий XII-гIча съезда цIерах, дукхха миллионаш болча профсоюзий члений цIерах цо тешам лу Коммунистически партенеи цун Ленински Центральни Комитетаи партен XXI-гIча съездо оттадаь декхараш кхоачашдарна шоай берригa низ тIа а бахийта профсоюзаша къовсам лоаттабергхиларах, ворхI шера план хIанал хьалха кхоачашъярна къахьегамхой оарцагIбоахаргхиларах, болхлой класси советски интеллигенции Коммунистически партена гонахьа кхы а айхийтагIа кхотабергхиларах, вай мехка коммунистически общество хьалъеш долча сийлахь-доккхача гIулакхаца кхы а доккхагIа дакъа лоацаргхиларах.

(ТАСС).

Москва тахан

Ленински проспекте наха чубаха хьалдеш латта цIенош.

Н. Грановске сурт. ТАСС фотохроника.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

Йоакхо еш хьалкхее еза пропагандистски кадраш

DIадахача шерашкарчул дикагIа леладу партийни организацеша политически дешар хьехилга, тIагIертта къовсам лоаттабу дешар вахарцара, коммунизм хьалъяра практикацара ца къоастадеш леладарна. Цо дика тоабаьб семинарий, школай, кружокий болх, теоретически дешашцара коммунистий безам аьббаьб, къаьстта хьинар айеннад цар ССКП XXI-ча съезда материалаш Iомаш.

Уж материалаш Iомае къахьегамхой чIоагIа безам болаш хиларах съезд йистеяьлча керда семинараши кружокаши вIашагIйохка йийзар.

Укх дешара шера опыто цIаькха а хьахьоах коммунисташа политически дешар Iомадара доаха толамаш пропагандисташка хьежжа хулилга. Пропагандистски кадраш дукхагIа инициатива йолаш дешар Iомадаьи, теоретически методически кийчо йолаш ме хул семинараша, школаша, кружокаша бу болх чулоацам дикагIа болаш, шоай декхар кхоачашдеш хул. Партен истори Iомадеча кружокерча ладувгIархоша дика сий деш ва Наьсарен РИК-а парторганизацен пропагандист нов. Хатагов. Цо дика пайда эцаш вIаши тарлу беседаши дувцараши, ладувгIаш барий дешарах безам болийта а цар хьинар айде а хов цунна. Из дика опыт йола пропагандист ва. Нов. Хатагов занятеш еш шерра пайда эц гойтара пособех, ССКП XXI-ча съезда решенеши материалаши кхетаергйолча тайпара дIайовзийт. Уж тайпа бохъонца бола пропагандистски гIулакха энтузиасташ дукха ба. Цар опыт йизза Iомае, ерригача пропагандистски кадрашка дIайовзийта еза. Цу хьакъехьа боккха лоархIам болаш я партийни комитетий библиотекаш, районийи фабрично-заводскойи печать, радио. Пропагандистски болх хала а бехктокхаме а гIулакх да. Бекъонца вола пропагандист хила тоъал деша а опыт Iомае а еза. Цу тайпара нах из шоай болх шаьр а байташ, лора а беш лелабе беза.

Ишта дале а, хIанз а моттигаш я пропагандисташта, уж лахара а хьалкхебара а теркам тIа ца бохийташ.

ССКП Наьсарен райкоме кIезига дац партийни дешара юкъе пропагандист керттера вар ва, яхаш къамаьлаш, цхьабакъда, пропагандистски кадрашта хьехилга мела леладу укхаза, семинарски занятеш нагтахьа мара а яц, еш яраш а цIенхашта кийчо яь а яц. Занятешка кIезига еш юрта боахама экономика, дикагIа болча болхлой опыт ювца лекцеш. Пропагандисташта эшаш дола методически новкъостал дац, царна инструктаж еннаяц ССКП XXI-ча съезде дийцача цхьадолча дешаех.

Цудухьа цхьайолча парторганизацей секретарашеи предприятейи организацейи кулгалхошеи теркам тIаахийтац пропагандистий балха а лекционни пропагандана а, из лелаярна е еза йоаккхо яц, занятеш шоай ханнахьа ца еш моттигаш хулийт. Ший хан-ханнахьа лекцеш йийша яц «Октябра 40 шу» яхача совхоза центральни усадьбе, совхозе Долакха-юртарчеи Буро-кIалхарчеи отделенешка, мельзаводе, АМООС-е, связа райконторе.

Белгалдакхха деза пропагандистий кадраши ешаш йола лекцеши дикагIа хилийтарна Надтеречни районе геттара кIезига терко елга. Укхаза 1958 шера ССКП райком 14 лекцегa мара хьежаяц. Цуцухьа дукхха ча лекцей идейни боарам лоха ба, цар чулоацам вахарцара дIакъаьста ба, моттигаш я марксистско-ленински теори нийса ца ювцаш. Хабарах а доацаш гIулакхалица Iалашде деза пропагандистски кадраш идейни degIайоагIилга, шоай говзал цар айелга, пропагандистий мугIараш керлача, болх ховча нахаца шорулга.

Нийса гIулакх да ССКП МагIалбика горкомо дер. Цига пропагандистски балха юкъе эзаб кулгалдеш бола партийнии боахамеи болхлой, инженерно - технически кадраш, теоретически кийчо лаккхеи практически опыт йоккхеи яраш.

Партен горкомо каст-каста пропагандисташта инструктаж тел, цар йоалаяьча предложенештеи царна эшачуннеи чIоагIа теркам тIаухийт. Пропагандистий, къаьстта къоначар болх массаза а горкомо тIахьожам лоаттабеш ба.

XIанз, вай обществос халкъа боахама дерригa доакъош кхы тIа а degIадоаладара къовсам лоаттабеча хана хьалхара декхар хинна дIаотт марксистско - ленински теорен экономически оагIув.

Цудухьа кулгалдеча кадрашта, берригача коммунисташта дика ла еза политически экономи, конкретни экономикан дешаш.

Из дешар хьеха кийчо йола кадраш еза. Политико - экономически школай, семинарий, ССКП XXI-ча съезда решенеши материалаши Iомаеча кружокий, текущи политикан кружокий кулгалхошта лаьрхIа курсаш вIашагIъехк ССКП обкомо.

Цунца дийза даргдац марксистско-ленински экономически теории конкретни экономикеи ювцача дешай пропагандисташ шерра кийчбелга. Из лаьрхIа ахкан бетташка ССКП райкомаша пропагандисташца семинарски занятеш е еза.

Партийни организацеша пропагандисташта новкъостал де деза дешар Iомадеш, наьха кхетам лаккхбеш, къахьегамхой коммунистически уйланца хьалкхебеш.

XIанзарча хьал тIа партен идеологически балха декхараш да наьха къахьегама а политически а уйла лаккхъелга, советски нах, къаьстта хьалкхуеш йоагIа тIехье коммунистически хьисаме къахьегам безара, советски патриотизмани интернационализмани уйланца, наьха кхегамцара капитализмах дисараш дIадахара, буржуазни идеологеца къовсам лоаттабара уйланца хьалкхебар.

Пропагандистски кадраш нийса лахар, цар теоретически кийчои методически гоззали лаккъяра хIара доннa йоаккхо яр партийни организацей керттера декхар да.

Дж. КОСТОЕВ,
ССКП обкома лектор.

Район хозъяь тоаяра хетаяь совещани

Город Грознерча ССКП Ленински райкоме укх деношка вIашагIтехар партийни организацей секретарийи предприятей а организацей а кулгалхойи совещани.

Совещане дийцар укх шера а дIахо йодача хана а Ленински районерча предприятешеи организацешеи районна къахьегамхой юкъе а озаш наькъаш тоадеш, гаьнаш йогIаш, паркаши скверaши хозъеш, тоаеш де деза балхаш.

Къамаьл даьча Ленински райисполкома председателе дIадовзийтар хIара предприятес, хIара организацес де деза балхаш.

ССКП МагIалбика горкома пленум

Укх деношка хиннача ССКП МагIалбика горкома пленумо дийцар 1959 шера юрта боахаме тIаийца декхараш кхоачашделга мишта лел а уж кхоачашдарна де дезар а. Цу хьакъехьа доклад йир ССКП МагIалбика горкома хьалхарча секретарь нов. Аванесовс.

Докладчико белгалдаьхар ССКП XXI-ча съездо тIаийца вай мехка коммунизм хьалъяра Iалаьмате йоккхача программо юрта боахама хьалхашка оттадаь декхараш. Цунца дийза дийцар района юрта боахама къахьегамхошта хьалхашка латта декхараш а. XIанз хьайбай продукташ дукхагIа яхара тарра боккха лоархIам болаш да бIаьстан ялаташ дIадувлга дика вIашагIделла чаккдаккхар. Цудухьа докладчико а пренеех къамаьлаш даьраша а керттера уйла тIаяхийтар цу деша.

BIаьстан балхашка йизза кийчо янза я «Ингушски» совхоз. Укхаза хIанз а ремонт яь яланза тракторaш а кхыйола машинаш а я.

Пренеех къамаьлаш даьча юрта боахамерча болхлоша пленума шоаш деш дола балхаш дIа а довзийта партен горкома а цун секретарашта а горисполкома кулгалхошта а критика йир цар кулгал мела деш хиларах, цхьайолча моттигашка наха юкъера политически кхетама болх кхоачам болаш ца лелабарах, цар дийцар юрта боахама болх тоабара наькъаш.

Пленуме дакъа лоацаш хилар ССКП Нохч-ПалгIай обкома партийни органий отдела заведующи нов. Сухов.

Пленумо тIаийца соцам тIа белгалдаьха да ворхI шерара план ханал хьалхагIа кхоачашъярна де деза балхаш.

А. ХАРСИЕВ,
(тха корреспондент).

XIана хиланзар Ольга комсомолка...

(ВЛКСМ Сталински райкома пленумера)

Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода табельщица Павловская Ольгай комсомоле яха безам хилар. 1958 шера завода комсомола комитете заявлени елар цо. «Ленински комсомола мугIарашца дIаэца со, — яздора цо. — Сийрда коммунистически общество хьалъерий хьалхарча мугIарашца хила безам ба са».

Кхетадеш да ше комсомоле дIаийца заседанера чуйоагIаш фу уйла йолаш Ольга хиннай. Цунна дага ухар шийна эгтара хьалха комсомоло тIадулларгдола гIулакх. Шийна малагIа гIулакх тIадулларгда ца хоششехьа цо уйла йора ше из мишта кхоачашдергда.

Цхьабакъда, Ольгайна хийттар хиланзар е шоллагIча дийнахьа а е кIира даьча а. Ольга сага дага йоханзар. Комсомольски билет хьаэца маца яха еза са, аьнна хаьттача цу кана комсомола комитета секретарь хиннача Никитина Ленас аьлар,—ха а хайна аз дIааргда хьога.

Цхьа кIира даьча юха а ера Ольга комитете, тIаккха а къоастам болаш хIама аланзар цунга.

XIанз цунна дага даьхкараш шийна тIадохкаргдола гIулакхаш дацар, цунна дага доаллар билет мишта хьаэцаргда. Тоам хетацар Ольгана ший новкъостех, комсомоле дIаийца йоллаше а организацен общественни вахаре ше дакъа ца лацарах.

Цхьа бутт баьлча ше теркал ца ярца дIаIемар из. XIаьта ялх бутт баьлча ше комсомоле дIаийца хиннилга а дицделар Ольгана.

Комсомольски билет «хьа а эцалехьа» йиштта механически комсомолера дIаяьлар Павловская Ольга.

Из Пленуме дийцар ВЛКСМ Сталински райкома секретара нов. Варибрус Анатоле. Пленум хетальяр районни комсомольски организацен мугIараш degIадахкараи кагирхошта юкъе кхетама болх лелабараи. Докладчикои пренеех къамаьлаш даьрашеи белгалдаькхар районе комсомольски мугIараш degIадоагIилга мела лелаш хилар. Первични комсомольски организацешеи комсомола райкомои из гIулакх доал ца деш, ше-шегIа лелийт, союзе боацача кагирхошта юкъе кхетама болх лелабара боагIача тайпара теркам тIабахийтабац. Из къаьта хьахойт дIадахача шера мехкдаьтта чакхдоахача заводийи производственно - товарни конторан комсомольски организацеша комсомоле 22 саг мара хьа ца эцаро.

Укх шера а лелац из болх дикагIа. Химически завода, нефтемаслозавода, ПТК, ГМУ-7, крекинг-завода комсомольски организацеша укх шин бетта цхьаккха а саг хьайийца вац комсомоле.

Пленуме къамаьлаш даьраша белгалдаькхар союзе боацача кагирхошта юкъера кхетама болх тоабе, комсомоле хьайийца кагирхошта къаьстта теркам тIабахийта безилга.

А. ГЛАЗОВ:

Сийлен цIи яккхара тIехьа къовсам лелабераш

Семилеткан хьалхарча шерара план ханал хьалха кхоачашъярна шерра социалистически яьхь яьржай «Красный молот» яхача завода болхлошта юкъе. XIанз заводе 16 бригада я коммунистически къахьегама бригада яха цIи яккхара тIехьа къовсам лоаттабеш. Царех я № 1 йолча цеха В. Наумов керте латта модельщикий бригада, № 2 йолча цеха токарий бригадаш (бригадираш М. Макалини, В. Детистови), № 14 йолча цеха Н. Комаровс хьалхле лелаю стержелщикий бригада, ишитта кхыяраш а.

XIара денна дукхагIа хул заводе социалистически яьхе а баьнна къахьегашбараш. Берригаш а яьхе баьннараш 50-нел совгIа тайп-тайпара говзалаш йола болхлой ба.

Социалистически яьхе дакъа лоацача бригадех дикагIа толамаш доал В. Наумовс хьалхле лелаеча модельщикий бригадо. Шоай декхараш сийленца кхоачашду цу бригада членаша. Ерригача завода коллектива хьоккхам луш ба уж. XIара денна дика къахьег цар, болх беш йола моттиг цIена лелаю, оборудованени инструментийи кхом бу, материалаш кхою, йолаш йолча торонех бизза пайда эц.

Ишитта дика хьоккхам луш къахьегаш хиларал совгIа цу бригада членаша общественни вахаре а дика дакъа лоац. ССКП истори Iомадеча кружоке дешаш ва виъ болхло, хIаьта вожаш берригаш а сайрийнарча кагирхой школашка деша багIа. Цехерча технически минимума школе дешаш ба берригa членаш. Ишитта дика да цар кхыдола гIулакхаш а.

С. СУЛИМАНОВ.

Коммунизма шин фазах

I.

ССКП XXI-гIча съездо белгалдаьча тайпара, Iалаьмате доккхий социально - экономически хувцамаш хилар бахьан долаш а социализм котъялар бахьан долаш а ший degIабара жердача хана чу бенна хьалъе болабенна Советски мохк.

Из ца, коммунизм хургйола ха советски халкъа дукха гаьна йоацилга, вай адамий творчески къахьегамах из хьахулаш хилар. Коммунизм «хьахул, аьннад новкъоста Н. С. Хрущевс, болхлошеи ахархошеи хIара доння, цкъаза дика гуш а доацаш, хIаьта а Iалаьмате боккхача лоархIаме а долаш хьегача кхъх. Коммунизм хьалъю Iилмахочо ший кабинете е лабораторе, болхлочо заводе, дояркас ферме, трактористе аргIе хьегача къица. XIара советски саго шийна тIадилла гIулакх ше вол-волча майрра кхоачашце а коммунизмага бода вай мохк цунца сихбе а беза».

Социализми коммунизми яхараш шоайла вIашдухьалара обществаш яц. Уж ший фаза я, цхьан общественно-экономически формах дола ший лагIа да. Социализм — коммунистически обществон хьалхара, лохехьара фаза я, хIаьта коммунизм — цун лакхехьара фаза я. DIахо а социализм degIайоалаярца хьахулаш я коммунизм. Халкъа боахама техникан, Iилман, культуран дерригa долъош сихха degIадоаладарца хулоаш коммунизм хул социализмах.

Социализмани коммунизмани ларде улл саго сага эксплуатаци е а йиш йоацаш, производствон средстваш обществон юкъера доалахье хилар. Социализмерча а коммунизмерча а производствон никъ цаI ба: производство дикагIа йолча техникаца Iалаш а еш, хадданса degIакхувларцеи тоаярцеи наьха материальни а культурни а вахара хьал хадданза лаккхделга. Социализмани коммунизмани керттера гIулакхаш юкъера хилар бахьан долаш социализм толамца коммунизмага йода.

Социализмал башха я коммунизм эггара хьалха хIамаш хьаду обществон низаш degIадаккхара боярам лаккхагIа хиларца, къахьегама овсарле лаккхагIа хиларца. Цар Iалашъю обществон членашта мел эша продукташ хургйола коммунистически принцип.

Духхьал капитализмах хьахулаш йола общество я социализм, кердача обществон хьалхара сурт да из, яхаш хьийхад В. И. Ленина. XIаьта коммунизм лаккхехьарча обществон сурт да, социализм бокъонца чIоагIъенна яьннначул тIехьагIа мара degIаяйиш а яц цун. Социализме ши форма йолаш я общественни социалистически доалахье: халкъа юкъераи кооперативно-колхознии. Цо хьахьоах городаи юртаи юкъера лоархIам боллаш йола башхало, из я вIаший юкъе доттагIал долаш йолча къахьегамхой классашта — болхлой классаи ахархой классаи — общество екъалуш хилара экономически лард. Цу тайпара лоархIам боллаш йола башхало я социализме хьаькъалцеи физически къахьегара юкъе а. Из да обществе къаьстта прослойка а йолаш интеллигенци хилара бахьан.

Коммунизма лаккхехьарча фазе дерригача халкъа юкъера цхьа доалахье йола форма хургья,обществе классашта юкъера башхало цIяргья. Коммунизм — классаш йоаца общество я. Цига лоадама юкъ хургьяц хьаькъалцеи физически къахьегара юкъе. XIаьта къахьегам ше, вахара Iалашо еш дола гIулакх доацаш, обществон берригача членашта хьаштдола керттера гIулакх а хинна дIаоттаргба. Коммунистически обществон лаккхехьарча фазе таланташ хьагучаяхарна, дукхача наха цхьана а хIара къаьст-къаьстача саго ше а масса оагIонгахьара творчески болх барна цIаккха бIарга ца дайнача тайпара дика хьалаш хургда.

Социализмагара коммунизмага довларна хаьдда календарни цхьа ха оттаяьц. Хулаш-хулаш а хаддaнза дIахьалхашкахьа ухаш а кхоачашхила дезаш да из. XIанз советски халкъа керттера практически дехкар ца, коммунистически обществон материально - технически лард йоллилга. Из да хIамаш хьаеш дола низаш кхы тIа а чIоагIа degIадоаладелга, советски халкъа вахара хьал дIахо а цIенхашитта тоаделга.

Эггара хьалха толашагIа йолча индустрецеи шерра механизаци яь болча боккхача юрта боахамцеи Iалашъергйолаш йола социализма материально-технически лард чIоагIъярах хьахургья коммунизма материально - технически лард. Коммунизма материально - технически лард белгала хургья кхы а дукхагIа degIаена хIанзара индустри йолаш хиларца, мехка йизза электрификаци чакхъяккхарца, дерригача производственни балхашта комплексни механизации автоматизации ярца, энерги йоаллача кердача моттигех, Iаламан доккхийча рузкъаех, кердача синтетически кхычеи материалех мамотта дукхагIа пайда эцарца, берригача къахьегамхой культурно техническии боарам лаккхбаларца, дIахо йодача хана производство кхы а дикагIа вIашIехьаяккхарцеи къахьегама овсарле чIоагIа лаккхъярцеи. Цу тайпара лард еллачул тIехьагIа мара вIашагIтоха йиш яц коммунистически принципах нах Iалашбарна хиланза дардоаца дукхха материальни культурнии рузкъаш.

Коммунизма материально - технически лард йолларна бизза лоархIам болаш дола гIулакх хургда, дIахо йодача хана а еза-йоккха индустри айярца социалистически экономикан дерригa доакъош чIоагIа degIадоаладе лоархIам йола ворхI шерара план кхоачашъярах.

Йоккхилга циллача семилеткан пленага кхоачаргйолаш план йовзац исторена. Из йоккха хилар хьахьоах ворхI шера чухь СССР халкъа боахамга дIадахийта оттадаьча ши триллион гаргга долча паччахьалкхен ахчо. Из да Советски Iаьдал даьлча денз халкъа боахамга дIадахийтар миссел хIана дац аьнна долаш ахча. Советски Iаьдал латтача хана денз хьаьр миссел промышленни продукци хьаергья ворхI шера чухь.

Социализмагара коммунизмага довларна Iалаьмате боккха лоархIам болаш гIулакх да къахьегама овсарле дукхагIа лаккхъелга. В. И. Ленина хьийхад «къахьегама овсарле лаккхъелга керттерча декхарех цехкар да, хIана аьлча из йоацаш бокъонца коммунизмага довла йиш яц» яхаш (соч., т. 29, оагIув 93).

1959 шерагара 1965 шерага кхаччалца йолча хана промышленностера къахьегама овсарле 1,5-ззи строительстве 60—65 проценти лаккхлургья. Къахьегама овсарле колхозашка лаккхлургья шозза гаргга, совхозашка — 55—60 процент.

Материалаш хьаеш йола производство degIайоалаяро а тоаяро а торо хулийтарья производствашта юкъера социалистически гIулакхаш, наха Iалашбара формаши принципаши шоашца а йолаш, тоадарна а degIадоаладара а. Социализмера принципи я «XIаранегара — кхетамга а хьинарга а хьежжа, хIаранена — къахьегарга хьежжа». Долче, хьийчача къин цукхалгеи дикалгеи хьежжа мах лу хIаранона социализме.

Хиланза яргйоаца наха эша предметаш шортта кийчъеча хана, берригa нах шоай хьинарга хьежжа къахьега баьннача хана коммунистически принцип оттарья: «хIаранегара — кхетамга а хьинарга а хьежжа, хIаранена — хьашт хиларга хьежжа».

Советски халкъа вахара хьал дикка тоаде лерхI ворхI шерарча планах. Дукхха а дукхагIа хьадергда халкъа эша товараш. СССР-а хьатIадоагIа къама рузкъа ворхI шера чухь 62—65 процент лаккхлургда. Цунга хьежжа 40 процент лаккхлургда хIара гIулакхерча сагаи болхлочоаи тIадоагIа рузкъа а. Колхозникашта тIадоагIа рузкъа а цу тайпара 40 процентал лохехьа доацаш лаккхлургда.

Геттара дика тоалургда советски халкъ чуIеча цIеношца Iалашдара гIулакх. ВорхI шера чухь городашкеи болхлой поселкашкеи хьалъергья 15 миллион гаргга квартира, хIаьта юрташка хьалдергда 7 миллион гаргга чуIе цIеношка. Алапе гIулакх а тоацергда, кIезига алапи луча группах болча болхлоштеи гIулакхерча нахаи лаккхдергда из, пенсеца Iалашбелга а тоалургда. Общественни питанен предприятеша арахецача продукцен а цхьадолча кхычa товарий а маьхаш лохдергда. Укх ворхI шера балха ди а балха кIира а доацце оттадаьд. 1964 шера денз кIиранна ши выходной ди а долаш, болх беш дола кIира 30—35 сахьат долаш дIадоладе лерхI СССР-е. Из чакхдаькхача СССР-е дунен тIа эггара лоацагIа дола балха дии эггара лоацагIа дола балха кIирен хургда.

II.

Коммунизмага довлара процесс — обществерча классашта юкъера ерригa башхалонаш дIаяргйола процесс я. Из сийлахь - йоккха социальни проблема кхоачашъеш я, цкъа-дале, городаи юртаи юкъера тоъал йоккха юхь дIаяккхарца а, шозлагIа-дале, хьаькъалцеи физически къахьегама юкъе йоалла тоъал йоккха юкъ дIаягкхарца а.

Городаи юртаи юкъера тоъал йоккха юкъ дIайоаккхаргья керттерча даькъе, социалистически юрта боахама дерригача доакъошта комплексни механизаци елга Iалашце дезаи йола промышленность дIахо а чIоагIа degIайоалаярца. Социалистически городо, болхлой класс хьалха а йолаш, жерттера цакъа лоацарца из программа кхоачашъеча.

Коммунистически партес бокъонца йола программа а оттаяь, Iилман наькъаш дехкад юрт социалистически degIаярна. Коммунистически общество юрта хьалъяра гIулакх колхозни строй дIахо а degIайоалаярои чIоагIъяреи, совхозаш чIоагIъяреи degIайоалаярои новкъа дIагIоргда. Колхозашка дикка degIадоагIарда юкъа къахьегилга, колхозни производство дIахо degIайоалаярна экономически лард йола екъаш йоаца фондаш хадданза лаккхлулга, колхозно-кооперативни доалахьеи халкъа юкъера доалахьеи тIехь-тIехьа дукхагIа таргаозилга.

Хадданза degIа а ухаргба тоа а лургба экономически пайданагIа бола юкъера боахам. Из боахам тоа мел ду колхозникаш дукхагIа Iалашбергба юкъарча боахама чотах, хIаьта колхозникаша шоашта гIонна лелабеш бола шоай доалахьера кIезига пайда луш бола боахам дIабаргба.

Халкъа юкъарча доалахьен боарамга кхаччалца колхозий доалахье лаккхъяро чулоац колхозашта юкъера производственни бувзамаш шерделга. Из хургда цхьана электростанцеш хьалъярца, хиш дехка каналаш дахарца, юртбоахама продукци чакхйоахаргйола а гIишлой материалаш хьаергйола а предприятеш хьалъярца, наькъаш дехкарца.

Социалистически юрта электрификаци degIайоалаяро, производствона комплексни механизаци яро, юрта боахамерча болхлой говзал лаккхъяларо тIехь-тIехьа дукхагIа гаргаувзаргья, вIашагIтохаргья хIамаш хьаеш йола колхозни средстваши паччахьалкхен, халкъа юкъера средстваши, хIаьта юртбоахамерча къахьегамах хулаш-хулаш индустриальни къахьегам а хургба.

Городаи юртаи юкъера тоъал йоккха юкъ дIаяргья колхозно-кооперативни доалахье дIаяккхарца а ца йоалаш, из degIайоалаярца, из тIехь-тIехьа дукхагIа юкъаръерзаярца.

Колхозно-кооперативни доалахье паччахьалкхен доалахьенца цхьа халкъа юкъера доалахье а яь вIашагIтохилга — алхха боахамцара гIулакхаш вIашIехьдахар санна а доацаш, городаи юртаи юкъера тоъал йоккха башхало дIаяккхара проблема санна йола йоккха социальни проблема кхоачашъелга да. Из социальни проблема кхоачашйича, вай мехка классашта юкъера башхало дIаяккхарна йола экономически лард хургья.

Колхознии совхознии производство чIоагIа degIайоалаяра ларда тIа советски юртах хьалхургья хIанзара коммунальнии культурно-бытовойи

Тоабе бахача наха медицински гIулакх дара болх

(Республикан медицински болхлой хьалхара съезд)

Ленина цIерахча культуран Дворце 25—26-ча марта хилар республиканан медицински болхлой хьалхара съезд.

Съезда балхаца дакъа лоацаш ворхI бIаь саг совгIа медицински болхлойн вай республиканан обкома секретараш нн. Трофимови Чахкиеви, Министрий Совета председатель нов. Гайрбекови, Лакхехьарча Совета Президиума председатель нов. Алмазови, РСФСР унахцIено лораяра министра заместитель нов. Николаеваи, Кьилбаседа-Хьирийчен унахцIено лораяра министра заместитель нов. Хутинаеваи, хIаьта иштта Дагестанера ена делегации яр.

Съезде дувца оттадаь массехк дош дар. Стенда делегаташа эггара хьалха ладийгIар республикерча унахцIено лораяра балхах а из болх тоабара декхарех а нов. **Дагаевас** яьча докладага.

...Советски Iаьдал отталехьа Нохч-ГIалгIайчене берригаш а 13 лори 25 юкъера говзал йола медицински болхлои мара хиннавац. Хланз вай республике 1100 лори, 78 больницеи 54 кхалнаьхеи берийн консультацеши, 320 лорийн фельдшерско-акушерскийн пункташи я. Кхо шу далаиза долча берашта гIулакх деш 95 ясли я. Дуккха керда поликлиникаш хьайийлай тIехьарча шерашка республикерча городашка а юрташка а.

Наха дарба деш йола учреждениш кердагIа йолча аппаратураци дикагIа болча медицински болхлощен Iалашъяь я, иштта цу учрежденей болх тоабаро торо хулийт лазараш долча наха сихагIа а дикагIа а дарба де, хIаьта цунца хIара денна чамогаш бараш кIезигагIа а хул.

ДIахо республикерча дарба деца учрежденей балха кIоаргга анализ а еш, цу учрежденей балхадара кхоачамбоацараш гучадаьхар докладчико.

Районий организацей цхьаболча кулгалхоша лорашта эшачун, цар вахара йоакхо ца елга а белгалдаькхар нов. Дагаевас.

ЧоагIа ледара лел республике керда больницеш хьалъяра балхаш, во латт цхьайолча районашкарча больницешка балха опыт йола лораш дIачIоагIбара гIулакх а. Цу кхоачам боацарех зе доал бахача наха дизза гIулакх дара балха.

Доклад йисте йоаллаш белгалдаьхар нов. Дагаевас дIахо медицински болх тоабара декхараш а.

Республикан санитарни гIулаккхах лаьца доклад йир съезде республикан санэпидемстанцен керттерча лоро нов. **Софоновас.** Цо белгалдаькхар тIеххьарча шерашка баха нах хида Iалашбарна цхьадола балхаш дан хилар, къаьстта Гудермесскии, Урус-Мартановскии, Ачхой-Мартановскии районий юрташка а деш. ВорхI шерарча планах кхы дукха балхаш да, керда водопроводаши артезиански гIутиначи йолхаш а йолаш яраш тоаяь эргайоахаш а де лаьрхIа.

Уж балхаш деш йолча организацеша болх ледара лелабелга а белгалдир нов. Софоновас.

Цу шинна докладах пренеш йолаелар.

Къамаьл даьча Наурски района керттерча лоро нов. **Янугьяна** дийцар шоай районе животноводаштеи, механизатораштеи, 15 шерагара 18 шерага кхаччалца ха йолча кагийча нахаи диспансеризаци чакхъяьнна хилар, хIаьта цудухьа инфекционни лазараш хIанз районе кIезигагIа хилар а.

Урус-Мартановски районерча Чечен-Аульски лорий участкан сестрас нов. **Домбаевас** цийцар шоай дукха йоккха йоацача участкан балхах лаьца. Участкови больница хIанз долчарел шозза дукхагIа маьнгеш оттаде дезилга а керда кабинсташ яхка езилга а белгалдир цо.

Гаьнарча лоаман Саясановски районе кхоачам хиллал медикаменташи, инструменташи, оборудования кхоачаш ца хилар белгалдаькхар делегата нов. **Башарули.**

Транспорти дика тоаяь больницеши ца хиларах лаьца а кьамаьлаш дир съезда делегаташа.

Съезда делегаташа ладийгIар Шалински районерча Колхозное яхача юртарча участкови больницен заведующес нов. **Митрошкина** «Юртарча участкови больницен хьалах, бахача наха медицински гIулакх дарах» лаьца яьчеи, «Наьсарен районерча Буро-кIалхарча фельдшерски пунктах» яхача фельдшерски пункта заведующес нов. **Дзортовс** яьчеи, «Республике унахцIено лораелга вIашагIдолларна методически центр йолча республикански больницен лоархIамах» республикански больницен керттерча лоро нов. **Мироновас** яьчеи, «Цамогаш бараштa двухстепенной хьисапе гIулакх дарна городской больницен балха опыт» яхача цхьоалагIча горбольницен лоро нов. **Токаревас** яьчеи, «Кердача хьалах цамогаш бараштa поликлинически гIулакх делга вIашагIдолларах» лаьца йиълагIча горбольницен керттерча лора заместитела нов. **Туаевас** яьчеи докладашка.

Съезде къамаьлаш дир ССКП Нохч-ГIалгIай обкома секретара нов. **Чахкиевси,** РСФСР унахцIено лораяра министра заместителе нов. **Николаевасн,** Кьилбаседа-ХIирийчен унахцIено лораяра министра заместитела нов. **Хутинаевасн,** Дагестански медицински института доцента нов. **Кыштымовсн.**

Съезд йистейоаллаш республикерча берригача медицински болхлошка кхайкарал а дир съездо.

Март беттара план ханал хьалха кхоачашъяьй

Шоаш тIаийца лакхера социалистически декхараш кхоачащцеш докхий балха толамаш даьхад Кагабулакски бурув деттача конторерча нефтяникаша.

Март беттара бурув тохара план ханал хьалха кхоачашъяьй цар, хIаьта 25-ча марта планах 2000 метр бурув тоха дезача 2850 метр а тохад.

Бурув тохарна графикал хьалха болх мастераша Касьяненко Николайс, Дмитриченко Эдуарда, Вершовски Георге кулгалдеча бригадашкара нефтяникаш.

Дика къахьег нов. Косьяненкос кулгалдеча бригадерча бурув деттараша. Планах цхьан бетта 500 метр бурув тоха дезача 600 метр тохарцолаш декхар тIаийцадар цар, хIаьта 25 марта 900 метр совгIа бурув теха а баьннаб уж.

Барт тайна, цхьоагIонца къахьег бригадерча болхлоша. Къаьстта дика болх барца белгаляьннай правительствос ужх деношка «Знак почета» яха орден еннача мастера нов. В. Широкоступа кулгалду смена.

А. БАКАЛЮК.

КИЕВ. Колхозийн совхозийн машиний парк хадданза хьалъюзаш латт Даьхено хьаеча дикагIча техникаца. Советски конструкторашен машиностроителашен, юртарча механизаторашца айхха бувзабенна а болаш, хьажкIаш, шекар ду свекла, гидуаргаш, коартолаш, кхыйола культураш хьалкхеева комплексни механизаци ярна эша машинийн механизмайи керда образецаш увтта а ю Іома а ю.

Дукха ха йоаццаш Киеве оттайр керда юртбоахама техника гойташ йола выставка.

Сурта тIа: ККСБ-3 яха керда комбайн. Цунца чуийергья фийг чIоагIбаланза а кхаьча а йола хьажкIаш. 2,1 метр шера лоац до мул, балха овсарле — сахьата 1—1,2 гектар чуэцаш я. «Беларусь», КД-35, ДТ-54 яхача тракторашта тIехьайийза лелаю из комбайн. Цхьан саго бу цунца болх.

К. Долина сурт. ТАСС фотохроника.

Графикал хьалха

Шоаш денна дош доха ца деш дика къахьег Гудермесски НПУ бурув деттача нов. Кирьянов Николай керте латтача бригадерча нефтяникаша.

2900 метр кIоарга хила езаш йола № 156 йола скважина хьалъеш ба хIанз бригадера бурув деттараш. Беттагара бутт массаза бала тIехкхоачашъю цар бурув тохара план. Февраль бетта планах тоха дезачул 91 метр дукхагIа бурув техар цар. Укх март бетта а иштта дика къахьег нефтяникаша. Графикаш 230 метр бурув тоха дезаш ба уж. Лаьттанца чIоагIа тIоа ийсбеннаболлаше а графикал хьалха баьнна болх нефтяникаш.

Ханал хьалха дезача денна, цхьоагIча мая, сийна цу дийнахьа скважина йистеякхха лаьрхIа ба бурув деттараш.

Дикача балха хьоккамаш тел Миронов Бориса, Малецкий Павела, Золотарев Михаила, иштта кхыбараша.

З. НИКОЛАЕВ.

гIулакхаш а доахкаш йола нах баха города хьисапера пункташ.

ХIамаш хьаеш дола юртара низаш дегIадоаладаро эггара хьалха лакхдергда юртбоахама продукци арахецилга. Семилетка чакхйоаллача хана СССР-е хIара шера доаккхаш дола ялат 10—11 миллиард пунтага кхоачарца, дуккха а дуккагIа боакхаргба боамби, шекар ду свекла, лен, овощаш, сомаш, шозза алсамдаргда дулх, 1,7—1,8-зза дукхагIа йоахаргья шура.

Кхы цхьаькха йоккха социальни проблема кхоачашъе а лерхI коммунистически общество хьалъяро: хьаькъалцеи физически къахьегамашта юкъера тоъал йоккха башхало дIайоаькхилга.

Социалистически общество хьалъярца вайцита дIаяьккхай хьаькъалцеи физически къахьегамашта юкъера тоъал йоккха башхало дIаяькхара декхар. Из проблема кхоачашъярна Іалаьмате боккха лоархIам болаш я партеси правительствоси оттаяь школан вахарцара бувзам чIоагIбарахи СССР-е халкъ образованен система дIахо йолача хана дегIайоалаярахи йола программа.

Коммунизм хьалъеш боахкача советски наьха вахарои гIулаккхашеи бакъбу социализм хьалъяра а дегIайоалаяра а гIулакха, коммунизм оттаяра тIехьа лоаттабеча къовсама, коммунистически кхетам болаш вола саг хьалкхеварна халкъа турпалерча къахьегамо хоадам боллаш цола дакъа лоацаш хиларах бола марксизма - ленинизма хьехам. Сийлахьвоккхача Ленина 1919 шера 20 декабре города юкъарча Московски РКП(б) конференце шо доклад еш, хьалхарча субботникий опытах яьхад: «Капиталисташкара гIо доацаш болх бе лерхI социализмо, цхьоагIо йолча авангардо, къахьегамхоох хьалхалаттача даькъо юкъарча къахьегама нийса учет а лелаергйолаш, контроль а тIахьожам а берг йолаш; хIаьта къахьегама боарам а цунах луш бола мах а белгала хила беза... Коммунизм оал вай, нах шоай юкъара декхараш цхьайолча аппарата ша низагIа ца дайташ шаш кхоачащце Іемача, юкъарча пайданна мах боацаш беш бола болх массане юкъара гIулакх а хиньа дIаэттача порядках» (Соч., т. 30, оагIув 260—261).

Квалификаци а, лакха культура а, цIена дог-уйла а, унахцIена а волаш, масса оатIонгахьара коммунистически саг дегIавоалаварна йола хьдда программа оттаяьй вай партес. «Коммунизмага — ший лоIамах волча сагах доахка деррига дикагIа мел дола гIулаккхаш хьагуча даргдолаш йолча, эггара нийсхо йолашагIа а толашагIа а йолча общественга кхачарна,—яьхад Н. С. Хрущевс ССКП XXI-гIча съезде ше доклад еш — хIанзе а денз хьалкхеве веза хьатIайоагIача заман саг. Коммунизмаина тешаме а болаш цун моастагIашца машар а хургбоацаш, юкъара декхар кхетадеш, обществона долча дикай духьа хьинаре къахьега цезилга а ховш, нахаца лелае езача оамалий керттера бокъонаш ше сакхетаме хиларца кхоачашъеш, вIаший новкъосталаш а деш, тешаме а бакълувш а, общественни порядок телхаелга ца могийташ а йола коммунистически оамалаш Іомае еза советски наха».

Саг кхетарна дикагIа йола школа вахар ше да, яхаш хьех партес, цудухьа вахарца, производствоца, практически декхарашца дувзаенна хила деза нах кхетабелга. Коммунистически дог-уйла долаш вола саг хьалкхеве, коммунистически оамалий принципаш йоаржае йиш яц, кагахьа санна наьха кхетам чу доаккача капитализмах юхедисарашца, хIаране ше-ший доалахье лелае, къаьст-къаьста йолча уйлаех юхейисарашца, социалистически дог-уйла йолаш къа ца хьегарца, юкъара доалахье ца лорарца, иштта кхыча харцахьарча гIулаккхашца а даим, хадданза къовсам ца лоаттабеш хилча.

Вай дерригача халкъо къоабалъяьча вай партес Іилманца бакъяь хьахиэкхача коммунистически строительствон Іалаьмате дикача перспективаша къахьегама керда хьинар гучадаккхар, социалистически яхьа дикагIа йола зама — коммунистически къахьегама бригадай болам хьабийлар. Цу болама дика гIулакх да цунца дакъа лоацаш барий сакхетам боккха хилар. Коммунистически хьисапе къахьега а баха а аьнна шоаш тIагIйцача декхарашца бригадашка дакъа лоацаш бараша дIадех, къахьегама овсарле лакхъяра тIехьа, план тIехкхоачашъяра тIехьа лоаттабеш бола къовсам ший деррига гIулакхаш а тIехьа коммунистически сакхетам дегIабоалабарца, говзал, образованени культурани боарам дегIабоалабарца, коммунистически кхетама боарам лелабарца бувзабенна хулга.

* * *

Укх ворхI шера коммунистически общество хьалъярна ССКП XXI-гIча съездо тIаийца программа марксизм творчески дегIайоалаярна бола хьоккам ба. Цу съездо доккха керда хIамаш юкъеденад Іилман коммунизма теорена, СССР-е коммунистически общество хьалъярна, коммунизма новкъа еррига социалистически лагерь дегIайоалаярна йола перспективаш къаьгга хьахьеккай.

П. ГАПОЧКА,
философски Іилмай доктор.

Болхлошта, мехкдаьттани газовойи промышленноста хьалхле лелаеча а инженерно-технически а болхлошта, партийнии, профсоюзнии, комсомольскии организацей болхлошта

СССР-а ОРДЕНАШИ МЕДАЛАШИ ЯЛАР

Мехкдаьттани газовойи промышленность дегIайоалаеча толамаш дахар бахьан долаш СССР Лакхехьарча Совето 1959 шера 19 марта арадаькхача **Указах Нохч-ГIалгIай АССР-е** гIолла совгIаташ деннад:

ЛЕНИНА ОРДЕН

1. **Апряткин** Семен Семеновича—Нохч-ГIалгIай совнархоза председатела хьалхара заместитель хIанз ССКП Нохч-ГIалгIай обкома секретарь волча.
2. **Белозеров** Илья Никитовича — Грозненски нефтемаслозавода оператора.
3. **Гурин** Яков Ивановича — «Грознефтеразведкан» треста «Алиюрта» нефтеразведкан бурильщика.
4. **Рагулин** Тимофей Герасимовича—«Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурув деттача конторан чоалханеча балхашта волча мастера.
5. **Силкин** Петр Нестеровича — мехкдаьтта чакхдоахача Грозненски завода оператора.
6. **Соломатин** Дмитрий Ивановича — «Октябрьнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленерча бурув деттача мастера.
7. **Цатуров** Аркадий Ивановича—Нохч-ГIалгIай совнархоза чуйоагIача мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленностен Управленерча керттерча геолога.
8. **Яровая** Мария Корнеевнайна — «Октябрьнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен мехкдаьтта доахача мастера.

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

1. **Абитов** Синатула Алямовича — «Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен мехкдаьтта доакхача мастера.
2. **Алмазов** Іаддалий Илеза — «Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурув деттача конторан директора заместитель хиннача а хIанз Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель волча а.
3. **Артемова** Мария Федоровнайна — «Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен оператора.
4. **Вырыпаев** Иван Фроловича — «Грознефтегеофизика» яхача треста перфораторни станцен машиниста.
5. **Дорогочинский** Акивий Зиновьевича — Грозненски мехкдаьттан Іилма-тохкама института директора заместитела.
6. **Елендрова** Евдокия Антоновнайна — Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода компрессорни установкан машиниста.
7. **Еремеев** Павел Васильевича — «Сунжанефть», яхача мехкдаьттан промыслови управленен мехкдаьтта доахача мастера.
8. **Казадаев** Павел Андреевича — Грозненски крекинг-завода оператора.
9. **Калагов** Григорий Владимировича — ССКП Гудермесски райкома хьалхарча секретара.
10. **Карагичева** Мария Константиновнайна — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта чакхдоахача промышленноста управленен производственно - товарни конторан оператора.
11. **Катасонов** Андрей Дмитриевича — «Сунжанефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурув деттача участкан начальника.
12. **Качлишвили** Николай Захаровича — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта чакхдоахачеи газовойи промышленноста управленен начальника.
13. **Квашнин** Константин Васильевича — Грозненски нефтемаслозавода директора.
14. **Клепов** Андрей Сергеевича—Грозненски крекинг-завода старши оператора.
15. **Ковтун** Николай Кузьмича—«Грознефтеразведка» яхача треста слесара-вышкомонтажника.
16. **Пальчиков** Гавриил Федоровича — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта чакхдоахача промышленностен управленен начальника.
17. **Плиев** Іаддалий Султана — «Малгобекнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен начальника.
18. **Попова** Татьяна Степановнайна — «Октябрьнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен оператора.
19. **Слесарев** Степан Егоровича—«Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурув деттача конторан бурув деттача мастера.
20. **Стеблецов** Петр Григорьевича — «Октябрьнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурильщика.
21. **Титова** Таисия Ивановнайна —Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта чакхдоахача промышленностен производственно-товарни конторан оператора.
22. **Удалов** Василий Борисовича — Грозненски крекинг-завода старши оператора.
23. **Фролов** Григорий Фроловича «Грознефтеразведка» яхача механически мастерскен слесара.
24. **Шадько** Петр Ивановича — Грозненски крекинг-завода слесара.
25. **Шишкин** Олег Петровича — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленноста управленен энергетикан отдела начальника.
26. **Шумило** Андрей Николаевича — «Малгобекнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен оператора.
27. **Шутов** Петр Васильевича — Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода старши оператора.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

1. **Асхабалиев** Ахьмад Асхабалиевича — «Росглавнефтеснабсбыта» Грозненски товарно-транспортни управленен начальника заместитель хиннача а хIанз Грознена чуйоагIача Октябрьски района къахьегамхой депутатий Совета исполкома председатель волча а.
2. **Бараков** Владимир Сергеевича — Грозненски мехкдаьттан Іилма-тохкама института лабораторен кулгалхочоа.
3. **Бариев** Іисий Асхьаба—«Росглавнефтеснабсбыта» товарно-транспортни управленен мехкдаьттан продуктташ чуювттачоа.
4. **Брусенцева** Анна Назаровнайна — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта чакхдоахача промышленноста управленен производственно-товарни конторан мехкдаьтта чудувттачоа.
5. **Вязников** Яков Васильевича—Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода оператора.
6. **Голубовский** Василий Васильевича — ВЛКСМ Нохч-ГIалгIай обкома хьалхарча секретара.
7. **Гончаров** Анатолий Васильевича — «Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен участка начальника.
8. **Горбатов** Георгий Сергеевича — Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода оператора.
9. **Ершов** Павел Яковлевича — «Горюкнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен оператора.
10. **Дмитриев** Сергей Ивановича — «Сунжанефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен промысла заведующена.
11. **Жукова** Любовь Михайловнайна — Грозненски нефтемаслозавода оператора.
12. **Зотов** Евгений Николаевича — ССКП Нохч-ГIалгIай обкома промышленно - транспортни отдела заведующи хиннача а хIанз ССКП Грозненски горкома хьалхара секретарь волча а.
13. **Иванов** Кузьма Григорьевича — Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода слесара.
14. **Ивинский** Константин Иосифовича — «Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен начальника.
15. **Касаков** Александр Степановича — «Правобережное» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурильщика помощника.
16. **Криволапов** Петр Васильевича — Грозненски крекинг-завода старши оператора.
17. **Кулаткин** Александр Дмитриевича — Грозненски нефтемаслозавода оператора.
18. **Лопатков** Петр Семеновича—Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленноста управленен тампонажни конторан моторист-водителе.
19. **Магомадов** Баиша — «Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурильщика помощника.
20. **Михайлов** Леонид Леонидовича—Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта чакхдоахача промышленноста управленен производственно-товарни конторан оператора.
21. **Назаренко** Михаил Тимофеевича — «Малгобекнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен оператора.
22. **Носачев** Дмитрий Никитовича — Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода старши оператора.
23. **Оськин** Василий Ивановича — Гудермесски мехкдаьттан промыслови управленен оператора.
24. **Петров** Владимир Вадимовича — Гудермесски мехкдаьттан промыслови управленен бурув деттача конторан керттерча инженера.
25. **Попов** Василий Михеевича—Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода технологически участка начальника.
26. **Резников** Алексей Петровича —«Грознефтеразведка» яхача треста «Заманкул» нефтеразведкан бурув деттача мастера.
27. **Русаков** Петр Денисовича — Грозненски крекинг-завода директора.
28. **Самофалов** Леонид Семеновича — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленноста управленен транспортни отдела начальника.
29. **Секач** Михаил Андреевича—Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленноста управленен автотранспортни конторан шофера.
30. **Серов** Валерий Васильевича—Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта чакхдоахача промышленноста управленен керттерча инженера.
31. **Синельников** Сергей Васильевича—Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода партбюрон секретарь хиннача а хIанз ССКП Нохч-ГIалгIай обкома промышленно-транспортни отдела заведующи волча а.
32. **Сподарцев** Владимир Гавриловича — Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода старши оператора.
33. **Стадников** Василий Ивановича — Нохч-ГIалгIай совнархоза производственно - технически отдела начальника.
34. **Строцкий** Георгий Николаевича — «Грознефтегеофизика» яхача треста управляющена.
35. **Сушко** Александр Григорьевича — «Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурильщика.
36. **Тараканов** Николай Марковича — «Горюкнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен газосварщика.
37. **Федоров** Петр Тихоновича — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленноста управленен машиннаькъа транспорта конторан старши машиниста.
38. **Филиппова** Клавдия Павловнайна — Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода старши лаборанткана.
39. **Цатуров** Армаис Леонтьевича — «Октябрьнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен промысла старши инженера.
40. **Цымлянский** Михаил Никитовича — Центральни ремонтно механически завода кузнеца.
41. **Червяков** Иван Игнатьевича — «Грознефтегаза» мехкдаьттан-газови управленен машиниста.
42. **Широкоступа** Владимир Кирилловича — «Сунжанефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурильщика.
43. **Юркова** Мария Херсантьевнайна — Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача оператора.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

1. **Абрамушкина** Ольга Семеновнайна—Грозненски крекинг-завода тохкама группан кулгалхочоа.
2. **Гакаев** СаIид Ибрагимовича—«Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен промысла заведующена.
3. **Дегтева** Мария Петровнайна—Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта чакхдоахача промышленноста управленен производственно-товарни конторан мехкдаьтта чудувттача болхлочоа.
4. **Десятова** Нина Дмитриевнайна — Грозненски нефтемаслозавода лабораторен начальника.
5. **Джабраилова** Аскиба — «Малгобекнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен оператора.
6. **Зеленский** Владимир Гавриловича — Автотракторо-ремонтни завода слесара.
7. **Иванова** Софья Платоновнайна — «Малгобекнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен товарни оператора.
8. **Касумов** Рашид Батасовича—Грозненски крекинг-завода снабженен отдела начальника.
9. **Метаев** Джебака — «Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурильщика.
10. **Ремизов** Семен Кононовича—Нохч-ГIалгIай совнархоза хьачуйоагIача а дIахецача а хIамай материально - технически управленен центральни базерча болхлочоа.
11. **Радионова** Елена Михайловнайна — «Гипрогрознефта» института проекта керттерча инженера.
12. **Рябов** Григорий Максимовича — Грозненски мехкдаьттан Іилма-тохкама института оператора.
13. **Сардалашвили** Александр Николаевича — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленноста управленен Центральни ремонтно-механически завода директора.
14. **Сенотов** Виктор Алексеевича — Грозненски крекинг-завода старши оператора.
15. **Сенчик** Тимофей Никитовича — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленноста управленен автобазан шофера.
16. **Сергеев** Иван Федоровича — Грозненски нефтемаслозавода электромонтера.
17. **Сидельников** Иван Кузьмича —«Сунжанефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурув деттача участкан старши геолога.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

1. **Бузуртанова** Заурбика Фатимайна — Грозненски мехкдаьттан Іилма-тохкама института старши техника.
2. **Бучнев** Леонид Яковлевича — «Грознефтеразведка» яхача треста Серноводске мехкдаьтта тохкача бурильщика.
3. **Волошин** Яков Георгиевича — «Росглавнефтеснабсбыта» товарно-транспортни управленен механика.
4. **Губанова** Лидия Константиновнайна — Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода оператора.
5. **Дудаев** СаIида — Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода оператора помощника.
6. **Егоров** Петр Семеновича — Нохч-ГIалгIай совнархоза хьачуйоагIача а дIахецача а хIамай управленен начальника.
7. **Ищенко** Николай Григорьевича — «Грознефтеразведка» яхача геологоразведочни конторан бурильщика.
8. **Касаткин** Андрей Ивановича—Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта чакхдоахача промышленноста управленен производственно-товарни конторан участка начальника.
9. **Руденко** Маргарита Васильевнайна — Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода установкан начальника.
10. **Скребцов** Александр Константиновича — Грозненски нефтемаслозавода оператора.
11. **Теселкина** Елена Владимировнайна — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта чакхдоахача промышленноста управленен производственно - товарни конторан оператора.
12. **Флис** Николай Андреевича — «Грознефтеразведка» яхача треста топогеодезически партен начальника.
13. **Чеглаков** Василий Павловича—Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленноста управленен связан конторан мастера.
14. **Червов** Александр Филипповича — «Малгобекнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен профсоюза промыслови комитета председатела.
15. **Шаламов** Евгений Афанасьевича — Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленноста управленен автобазан шофера.
16. **Шаюков** Мучтаба Хусаиновича — Грозненски крекинг-завода старши оператора.
17. **Штокман** Аркадий Крышевича — «Нефтемашремонта» Грозненски конторан механически мастерскен токара.
18. **Шуликин** Георгий Александровича — «Старогрознефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен бурув деттача конторан бурильщика.
19. **Щербаков** Федор Петровича—Нохч-ГIалгIай совнархоза мехкдаьтта доахачеи газовойи промышленноста управленен транспортни конторан тракториста.
20. **Юнакова** Валентина Ивановнайна — «Сунжанефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен лаборанткана.

ТАСС.

Сийлен цIи яккхара къахьегаш ба

Гудермесски локомотивни депон коллективаштa юкъе шерлуш латт коммунистически къахьегама бригада яха цIи яккхара йола социалистически яхь. Из сийцола цIи яккха гIерташ яхье баьннаб ремонтникаш а эксплуатационникаш а. Эксплуатационникий цехерча бригадашта юкъе дика толамаш даьхад старши машиниста, коммуниста нов. Колесника кулгалдеш йолча бригадан коллективо. Цу бригадо яхье яьлча денз хьа планал совгIа 60 поезд йигай, 17975 тонн халкъа боахама эша материалаш я уж, 1000 кг. доагама экономи яьй.

Дика товш, болх безаш, вIаший юкъера безам лоаттабеш, доттагIлен уйла хилар а вIаший гIодар а девиз йолаш къахьег цар.

Январь бетта даьхача толамех депо гIолла дIа-юха тела ЦIе байраях еннай цу бригадана.

Шеко яц цу бригадо дукхаца говш коммунистически къахьегама бригада яха цIи йоаккхаргхилар.

Г. МАМИЕВ,
Гудермесски депон партбюрон секретарь.

Дика вIашагIделла гIулакх

Дика вIаштIехьадаькхкхад Грозненски автомобильни школе шофераш кийчбара гIулакх. Курсанташта беш бола лехам практически балхаца бувзам болаш ба. Дика кийчъяьча технически классашка автомобилий массайола оатхалаш Іомаю курсанташа. Цига двигатель вIашагIйоаккхаш, юха вIашагIйоллаш, иштта кхы дола балхаш ду оаха. Иштта дика лел теоретически хьехама гIулакх а. Дукха болх баьь говза хьехархой ба школе. 20 шу совгIа ха я Иван Михайлович Хабаров хьехархо вола. Цун берригa хьехам массанега а дика кхеталургболаш а курсантех бокъонца бола специалисташ бе лаьрхIа а ба. Курсанташта дукха везаш, цар дег тIара баркал оалаш хьехархо ва из.

Иштта дика болх вIашагIболлар бахьан долаш оаха дика а деш тхоаш дика специалисташ хургхиларах тийша а да тхо.

Х. МЕДОВ.

Доазол дехьара

Турцена Советски Iаьдало ду экономически новкъостал

СТАМБУЛ. 25 марта. (ТАСС). Хотш ма дий, 1958 шера «Техноэкспорт» яхача эрригсоюзни объединенеш «Иш Банкасы» яхача турецки банкои Советски Союза новкъостала Турце кизгай завод йилла соглашени яь хилар.

XIанз укх сахьата Стамбуле яха я Советски специалистий группа. «Иш Банкасы» яхача банка викалацца цхьана ергйолча завода проектага хьажа бахаб уж. Хьажа а хьежа, турецки оагIоно проект тIаийцай.

Завод Тузле (Стамбула юхха) хьалъе соцам баьб. XIанзарча балха йоккха овсарле йолча советски техникаца Iалашъоргья из. Цун дукхагIа дола производственни балхаш механизаци яь хургда. Из предприяти хьалъе йолаялийта лорхI 1961 шера юхлье. Цун проекта тIа оттабаь низ —шера 7,5 млн. корашта тоха киэга арахецпал ба.

США-с ИРАНАЦЕИ, ТУРЦЕЦЕИ, ПАКИСТАНАЦЕИ ЯЬ ТIЕМА СОГЛАШЕНЕШ — МАШАРА ДУХЬАЛАРА КХЕРАМ БА

СОФИЯ, 27 марта. (ТАСС). США-с Иранацеи, Турцеци, Пакистанацеи яьча шинна оагIорахьарча тIема соглашенех Советски Правительствос енна заявлени ювцаи ший редакционни статья тIа «Работническо дело» яхача газето дувц дунен тIа машар хилар цезача берригача наха деган раьза хинна из заявлени тIаийцалга.

«Работническо дело» яхача газето белгалдоаьхх США-с Иранацеи, Турцеци, Пакистанацеи вIашагIъелла шинна оагIорахьара тIема соглашени Советски Союзи кхьдолча социалистически лагерерча мехкашта Иран, а Турцен а Пакистана а лоаллохарча паччахьалхенаштеи духьала моастагIал доца акт хилар. Цудухьа шоашта духьала чIоагIа моастагIал лоацаш йсла из акт йоагIагIаьа тайпаьа кхетаю Китайски Хаскъа Республике, Афганистане, Инде, Ирански республике, иштта кхьдолча, машар хьаштдолча мехкашка. Социалистически лагерера мехкаш, Ирана, Турцен, Пакистана юхера машар безаш бола лоаллахой гунгкъа доацаш санна батIа йиш йолаш бац шоашца доазув боаллаш долча лаьттаех Гарггарчеи Юкъерчеи, Малхбоалехьен меттел цергиача дуненна а гIерзм тIатоссаш дола моссуй лармеи деш хилча.

Керда американски авантюраш бебаша гIа хетеи Iе йиш йолаш дац болгарски къам а, хIана аьлча цун лоаллохочунца лелату уж авантюристически гIулакхаш, яхаш дувц «Работническо дело» яхача газето. Американски агрессивни авантюраш ита юкъе ше яхар шийна кхерам тIалаттилца да яхаш турецки правительствос дуцар вIалла тIаецац болгарски халкъо. Цхьаккха тешац ду оапех,цхьаккха кхерам бац Турцена, Ирана, Пакистана.

США-н Иранеи Турцеи, Пакистанеи леладу гIулакхаш Советски Союзан дунен тIарча машарах духьала моастагIал льца гIулакхаш а да СССР доазув чIоагIдарнеи дунен тIа машар хьаллоаттабарнеи пайIна мотер а оергда, аьнна Советски правительствос енна заявлени къоабкъаьсн тIаийцай социалистически мехкашкарча халкъаша, яхаш дувц статья тIа.

ВIашагIкхийтта Iарби Республика. Луксоре яхача городе (В I Р Египетски район) берий консультаци хьайийлай.

Сурта тIа: кердача консультаце бераш тIаэцача хана.

Зигерта сурт. Центральбильд.

Китае дехка машиннаькъаш

ПЕКИН, 26 марта. (ТАСС). 7 эзар километр совгIа машиннаькъ буллургба укх шера Китае. Из 1958 шера биллачул кхоззанел дукхагIа никъ ба.

Поседаш сихагIа лелийта укх шера Китае 20 лине тIа шоллагIа никъи 30 машиннаькъа станции юлларгья. ТIа-тIа а шерагIа даржаш латт дунен тIа эзара доккхагIчарех долча хи тIа — Янцце тIа а Хуанхэ, Чжуцзян, Ганьцзян яхача хиин тIа а доккхий машиннаькъа тIаьш тохкаш ду балхаш.

Ланьчжоу — Синьцзянски, Ланьчжоу-Цинхайски, Сычуань Юньнаньски а кхьдолча а машиннаькъашка балхаш дешнехьа а, укх шера машиннаькъаш дахка долаергда Хубэй, Хэнань, Шэнси а кхьча а провинцешка.

Магистральни машиннаькъаш дахкарал совгIа, болх беча а хьалъаш латтача а заводашка, кIора боахача шахташка, рудникашка укх шера 3300 км. машиннаькъаш дахка лорхI

Алхха укх цхьан шера шоллагIча пятилеткан шоллагIча шера, 1953—1957 шерашкарча эрригача пятилетте даьраш миссел дола капитальни балхаш дергда Китае машиннаькъаш доккхача.

США-н МЕХКДАЬТТАН КОМПАНЕШ АФРИКЕ ЭКСПАНСИ ЛЕЛАЮ

НЬЮ-ЙОРК, 27 марта. (ТАСС). «Крисчен сайенс монитор» яхача американски газета корреспондента ше Парижера беча хоома тIа белгалдоах Францера США-н мехкдаьттан компаней викалаш французски нефтепромышленникий карарча Сахаррча мехкдаьтта доаллача моттигашка эксплуатаци лелае шоай торонаш хиларах «дог тийша ба» яхаш.

Корреспондента хоам бу хIанз укх сахьате «Ньюмонт майнинг», «Ситис сервис ойл», «Синклер петролеум», «Филлипс петролеум компани» яхача американски компанеша Африкан цу дакъ тIа мехкдаьтта лохаш балхаш деш хиларах. 32 эзар кв. км. лаьттан тIа бурув тоха концесси яккхI Герташ къахьега йолоннай «Стандард ойл оф Нью-Джерси» яха Рокфеллерий мехкдаьттан жерттера компани а.

ВIашагIкхийтта Iарбий Республика. ДАМАСК. XIама эца саг варга хьежаш. А. ЖДАНОВА сурт. ТАСС Фотохроника.

Китаян металлургий къахьегама толамаш

ПЕКИН, 27-ча марта. (ТАСС). Укх шера 18 миллион тонн болат арахецарна къовсам лоаттабеш беттагара беттага балха толамаш дебаду Китаян металлургаша. Китаян эрригаш хIана яц, аьнна йолча йоккхийча металлургически предприятеша хьалхарча квартала производственни зеднеш кхоачашъяьй. Квартала план ханал хьалха кхоачашъяьй Аньшански металлургически комбината моска эттара йоккхагIча № 10 йолча доменни пешка металлургаша, № 6 йолча Шэнхайски металлургически завода сталеварашa.

1959 шера чонеи прокатеи производство чIоагIа лекхлу хьалхарча квартала план 25-ча марта кхоачашъяьча Тайюаньски металлургически заводе. Цу завода № 1 йолча кагирхой доменни пешка болхлоша март бетта пешкагара хIанзалца ца йийцача тайшара пайда эцарца рекорд оттаяьй—пешка чен пайданерча хIара кубсметра лаьрхIа 2.214 тонн продукци еннай цар. Из февраль беттарчул 0,145 тонн дукхагIа я.

XIанзарча металлургически предприятей производство лакхъярах тарра мехка йолкаш латт керда металлургически базаш. Боккхача сухаща юлла шарт чухьарча Монголен аренашка Китаян кхоалагIа йола металлургически центр — укх шера мехка болати прокати лурцкаш йола Баотоуски металлургически комбинат.

АНГЛИЙСКИ ОБЩИНАЙ ПАЛАТЕ

ЛОНДОН, 25 марта. (ТАСС). Общинай палате Англен премьер-министра Маллиллана американски правительствон хьалхле лелаерашца переговораш а ший, ше США хиларах лаьца ъкъамаьл дир. Мекмиллана дийцар ше дукха ха йсацаш Франце. ФРГ. Канаде хиларах а.

Европеи Къилбаседан Америкеи оаха яьча переговорашта юкъе дийцар тIехьаьтта йиш йоцца, Европе вайна хьалхашка латта дешаш, аьлар цо. Парижерчу, Болне, США тхо тIорттанзар цу дешай хьакъхьа Малхбузен позиции къоастае, цхьабакъда цу дешашта тIедолха наькъаш пайдаеш гIа хургдолча тайшера нийеш хIама-м дийцар оаха, аьлар цIахо Макмиллана. Малхбузерча паччахьалхенийн позиции юоца Вашингтонг гулдург.ба хьалагIа яхьь паччахьалхенн цул тIехьагIа йиъ а паччахьалхони схьча мехкащарча гIулакхий министраш, хIаьта иштта НАТО-н совет а хургъя.

Берлински дош гIувцаш, Мекмиллана аьлар, Малхбуьсерча Берлина гIулакха хьекъехьа чIоагIа позиции лоаттае еза Малхбуьсерча паччахьалкхенашца. Мекмиллана аьлар, Малхбуьсерча паччахьалхений викалацца ще ветталлуш кинпоцдени горза доазув оттаеши йола зона йиллараx йола. Предложени а йийцар ше. Вашингтонеи Оттавеи дийцар хIанз Женеве йолча ядерни герса тохкамаш делга дIадаккхара дош дувцача совещанеца дувзаденна дола дешаш а.

Мекмиллана юххера а аьлар. «Малхбоалеи Советски Союзи ший союзникашца цхьана къестедеш дола дешаш Iалаьмате чоалхане да. Цхьабакъда, уж къоастадулургдолаш да яхачех тешад со. Цюкхоштта низ тIабахийта беза вай уж дошаш переговорий наькъаца къоастадарна. Переговораш яра гIулакх кIанехьа а дIахьош да». О. АНИЧКИН.

Укхаза къахьегамхой дика Iалашбу

Безаме я тарно-мебельни комбината юхе улла УНПП ОРС-а № 22 йолча столовен зал. Доккхийча корашеи кIайча пенашеи чIоагIа сийрда хетийт цу чу, бос леп диъсаьнача истолий, гIандий, бIаьстено санна бIарг хьест цIагIа леладеча зизаша. Иштта столове цIена а хоза а лоаттаелга карагIдаьннад зала бригадира П. М. Турхачевана. Столове хьайийлача хана денз из болх бу цо.

Тарно-мебельни комбинатера болхлой чIоагIа раьза ба столовена. Масала, болхлочо А. И. Бондаренкос йоах:

— Аз церригача дуача хIаман кхоачам столовера бу: Iуйрийна а делкъита а, сайрийна а. ДукхагIа йолча хана столовера ийлеш дIайха даа хIама цIакхухь аз. Цо чIоагIа оатто ю цIагIарча балхашта. Столове даа хIама дика кийчду.

Столовена дика тешалду болхлоша Ужаховси Арсамирзоевси.

Дика къахьег заведующе М. И. Шапирос кулгалдеча столовен коллективо. Дахача шера социалистически яхье а яьнна шера план пхи ц хьалха кхоачашъяьй столовес. XIанз семилеткан хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъе къовсам лоаттабеш январьи февральи бетташкара план тIехкхоачашъяьй коллективо. хIаьта, март бетта 15 дийнахь йола план 117 процент кхоачашъяьй. Цох тарра дика да кийчдеш дола даа хIама а, лакхъеннай наха деча гIулакхха культура а.

Столовен болхлоша шоай эррига уйлаш, деррига хьанар общественни кхачан гIулаьх дегIадоаладарнеи тоадарнеи партес хьалхашка оттадаь декхар кхоачашдарна тIадерзадаь.

Г. ВЕЗИРОВ.

Электростанци болх бе йолаялийтар

Казахстанера гIалгIай цIабаьхкача хана болх ца беш латтаеш яр «Назрановски» совхозера электростанци.

Из электростанци юхаметтаоттаеш йича бахача наха доккха гIулакх хургдолга дага а деха шийна совхоза кулгалхоша из гIулаьх тIадиллача цхьаккха ха а е хало а ца къовсаш хьинаре болх а баь электростанци болх бе йолаялийтар нов. Г. Х. Куркиеес, болхло волча Сагов Вохьапа Махьмада новкъостал а дош. Цига эша дукхагIа йола оатхалаш ше лехар цо.

XIанз совхоза дикка пайда а луш болх беш я электростанци. Цун низаца лелаш я даьтта доаккха завод, хьайраш, пилорама.

Т. ЦОРОЕВ.

Пайдане книжка

Нохч-ГIалгIай книжни издательствос арахийцад Грозненски нефтяной института «Общественни Iилмай кафедра статьяй сборник». Из да хьалххара арадаьнна сборник. Сборник долалу доцента Л. А. Аллахвердяна язъяьча «Октябрьски социалистически революции Россен халкъаш мукъадовлари» яхача статьяца. Цу статья тIа автора СССР-а Союзни Автономни республикай материалаца белгалдоах Ленински национальни политикаца СССР-а халкъашка кортамукъале кхачар.

Къамий деша хетаяь я сборника тIара Н. И. Литвиненкос язъяь статья а.

Института ССКП историен кафедра заведующее доцента Е. П. Киреевс сборника тIа язъяьй «Октябрьски социалистически революци оттача хана хиннача Нохч-ГIалгIайчен социально-экономически хьалах» яха статья. Моттигерча материалаца къаьгга дуцц статья тIа Нохч-ГIалгIайчене Советски Iаьдал оттача хана хиннача политически хьалах. Бакъкха теркам тIабахийтаб цу статья тIа классови къовсамах долча деша а.

Доцента Н. И. Лейбманеи Г. М. Овчаровси шоай статьяш тIа белгалдаьхад Советски Iаьдал эттача хьалхарча шерашка Нохч-ГIалгIайчене индустриализаци йолаяларах дола дешаш.

Моттигерча бакъ йолча материалаца, хьалхара пятилеткаш йолча хана а Сийлахь-боккха Даьхен тIоч бетча хана а Нохч-ГIалгIай АССР-а комсомольски организацес даьхача доккхийча толамашта хетаяь я сборника тIара В. И. Филькина язъяь «Ленински комсомол — коммунистически партен тешамера новкъост» яха статья. Иштта кхы массехь экономически а исторически а темаех язъяь статьяш а я цу сборника тIа.

Нохч-ГIалгIай АССР-а историн экономикеи йовза безам баранта боккха пайда баргболаш да из сборник.

А. ЛЕЛЯВИН,
ВЛКСМ-а обкома лекторски группа кулгалхо.

Н. В. ГОГОЛЬ

(Ваь 150 шу дизарга)

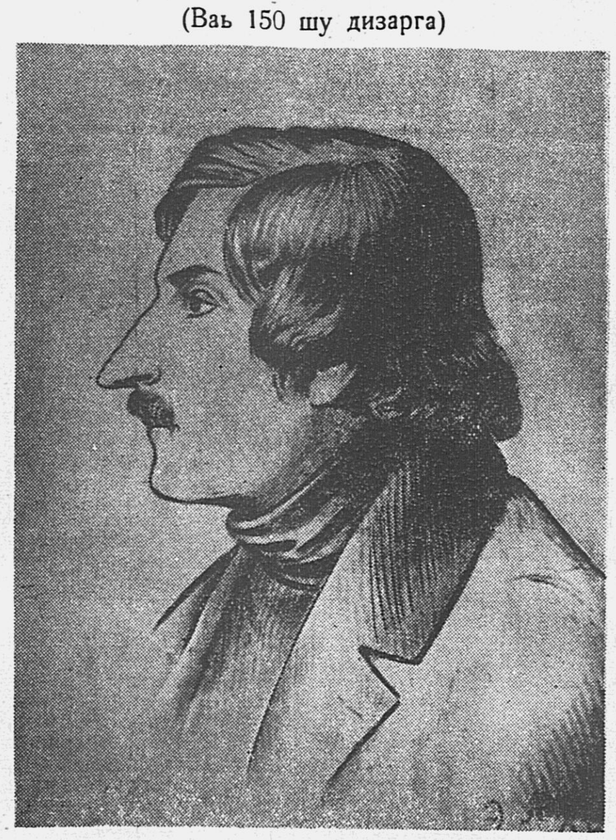

ЦхьоалагIча апреле 150-шу доал эрсий халкъа гIорваьнна вола писатель Н. В. Гоголь ваь.

Художника Дмитриева-Мамонова портрет. ТАСС фотохроника.

Нохч-ГIалгIайче дегIайоагIа

Советски Союза Коммунистически партеси Советски Правительствоси Iенинский национальни политико маьххара массадолча советски халкъий цу юкъе нохчий а гIалгIай а сийрда вехар хилийтарна хадданза йоахо ю.

КхоалагIа шу да нохчийн гIалгIайн автономи юхаметтаоттаеш латта. Шоай мехка юха цIабоагIача наха цIеноша де, доахан эца дукха ахча а строительни материалаш а хьахец паччахьалхоно. 1957—1958 шерашка Нохч-ГIалгIай АССР-а районашка 22 эзар совгIа цIеноша даьд, укх шера хьалдаь доахардца 16 эзар цIа. Грозненн йистте ши поселок йиллай. Ленински районе Калинина цIерах поселоки Сталински районе Новый поселоки.

1959 шера бIаьсти вай республике цIабоагIарбба 14 эзар десал е 60 эзар тарста саг. Уж нах Iалашбарна паччахьалхоно 100 миллион сом ахча хьахийцад. Из ахча НГIАССР-а Министрий Совето районашта дIийкъец.

Ши бIаь миллион совгIа болча Советски дезала юкъе нохчашеи гIалгIашеи шоашта йоагIа моттиг лоац. Даьй-мехка юха цIа ма бахьхинне заводашкеи, фабрикашкеи, колхозашкеи, совхозашкеи советски учреждеташкеи шоай хьинар ца кхоаеш кхаьхьега болабелар уж. Дукха кагирхой дешара заведоношка дешаш ба. Нохчашеи ГIалгIашеи дизза дакъа лоац СССП XXI-ча съездо чIоагIьнь ворхI шера йола план кхоачашъярна советски халкъо лоаттабеча къовсаме. Дукха ба промышленни предприятешкеи, транспортеи, колхозашкеи совхозашкеи болх беш вай республике цIи хеза бола болхлой: «Красный молот» яхача завода шоллагIча цохера дикагIа йола токарь Ахматханов Салам, «Ингушски» совхозера доярка Галаева Зина, Джалкински совхозера свекловодческий звеньевая Хаджимуратова Марет, 3-ча барокъаш тегача фабриган дикагIа йола шофер-мотористка Батаева Барият, Нохч-ГIалгIай Iилман-тохкама института болхло Джамбулатова Буураза Зинаида иштта дукхха кхыбараш.

Коммунистически партен лоIамах чIоагIа хувцалургъя вай республика. Республике гаргарча хана хьалъе лорхI керда промышленни предприятеш, йохкаргъя керда колхозаш, совхозаш. Партес кхоачаше лаьрхIа деррига гIулакхаш советски халкъа вахар кхы а дикагIа хилийтерна, цун хьашташ кхы а дикагIа кхоачашдарна тIадерзадаь цу.

И. ЯШНОВ.

Студенташ дикагIа Iалашбе беза

Общежитех шоай деза цIа лерхIаш диъ шу доаккх тха техникумерча студенташа. Бакъда, цар культурно деша а салаIа а йиш йолаш дац общежитешкара гIулакхаш. Цхьайолча корпусашка радио яц. Из бахьан долаш кердача хоамашка а, салоIача хана передачашка а ладувгIа арабувла беза студентий. Каст-каста лекъе хий доацаш а хало хьет. Водобачка тишъеннай, цудухьа цхьацца кхоачамбоацараша сецаю из. Цу хана Шолжа-атагIа ах километр никъ беш хи тIа аха беза студентий. Ах километр-м дукха никъ бацар, хала да шув тIа хий хьалтIа даха. Дукхаза дийцад уж кхоачамбоацараш собранешка, цхьабакъда, уж дIадаха декхарийла баранта собраш чакхъяьлча дицлу шоай декхар.

Техникума дирекци декхарийла я студенташа паргIата дешарцолаш а культурни оагIонгахьара уж дикагIа дегIабоагIаргболаш а цар йохко е.

М. ГАДИЕВ.

Спортивни хроника

ХьатIакхаьчай бIаьсти. Нохч-ГIалгIайчен бIаьш спортсменаш арабаьннаб шоай говзал дIахьоккха.

«Локомотив» яхача обществон стадиона тIа футболах ловзарца хьайийлар керда спортивни сезон. Соревнзвани йолаелар футболисташ эстафетах бовдарца.

Котьяьлар Нохч-ГIалгIай педагогически института команда. ТIаккха уж футболах лейзар Гудермесерча командаца. Царех цхьаннена а котъяла маганзар. Эстафете котъяьнна педагогически института команданна хьалхара моттиг цхьожийр.

Кагирхой футбольни командашта юкъе хьалхара моттиг яьккхар «Локомотив» яхача команда.

«Труд» яхача обществон Эрриг-российски спартакиада хилар Грозне. Цига дакъа лаьцар Краснодарски, Ставропольски краяшкарча, Сталинградски, Ростовоки, Калининградски областашкарча, Нохч-ГIалгIай, Къилбаседа-ХIирий АССР, иштта кхычахьарча спортсменаша, эрригаш а 600 саго. Хьалхара моттиг яьккхар Краснодарски краерча спортсменаша, царели Сталинградски областерчарели тIехьа а биса, кхоалагIа моттиг яьккхар вай республикерча спортсменаша. Къаьстта дика спортивни толамаш даьхар вай республикерча боксераша Г. Аншольцевс, В. Моребиса, тяжелоатлеташа Котельниковс, Грибовс, иштта кхыбараша. Шоай рекордаш увттаяь ца Iеш «Труд» яхача обществон рекордаш а увттайир царех цхьабараша.

Грозненерча «Динамо» яхача обществон спортивни зале чакхйоалаш латт берий волейболистий эрригсоюзни соревнованеш. Цига дакъа лоац Бакурча, Ереванерча, Киеверча, Кишеневерча, Тбилисерча, Грозненерча спортсменаша.

А. РАШИДОВ.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Таханкинотеатрашка

«Челюскинций» цIерахча кинотеатре

Иоккха зал — «Годы молодые». Долалу: 10—12—2—4—6—8—10.

ЗIамига зал № 1. «Годы молодые» Долалу: 8.30 — 10.30—12.30 — 2,30—4,30 — 6.30—8.30—10.30.

Берий сеанс «Красный галстук» Долалу: 9.15—11.15

ЗIамига зал № 2 «Годы молодые». Долалу: 1,15—3.15—5.15—7.15—9.15.

«Родина» яхача кинотеатре.

Берий сеанс «Кочубей». Долалу Iуйрийна 9 сахьат даьлча.

«Годы молодые». Долалу 10.45—12.30—2.15—4—6.15—8—9.40.

Наьсарен районе халкъа образовани дегIайоалаяр

Вай республикан йоккхагIча районех я Наьсарен район. Паччахьа Iаьдал долча хана цхьатарра дешар ца ховш а тIехьайиса культура йолаш а бар тха районера нах. Йовзарийоацаш хувцаеннай район советски Iаьдала шерашка. Нагахь санна паччахьа Iаьдал долча хана дийша саг нагахьа мара хиннавеце, хIанз дукхатIа бола нах дийша ба. Дешанза а кIезига дийша а болча лоадам боацдача наха дешар Iомадош болх бу юрташкарча интеллигенце. Из болх 1959-ча шера йистебарбба.

XIанз районе 7 юкъереи, 4 семилетнии, 4 юхьхьереи эрригаш 15 школа я. Цига дешаш 5 эзар гартга дешархо ва. Дукха кагирхой болх юкъах ца буташ тайп-тайпарча лакхехьарча дешара заведенешка деша багIа. Школашка болх беш дукха гIалгIай хьехархой ба, шерагара шерага дукхагIа хул уж. Райсиеерча школашкарча хьехархоша доккха даьхьа лоац юрта культура йоаржаяра балха, общественни вахара мероприятешка, берашта Даьне дукхаэзартйолаш, коммунистически общество хьалъеча дизза даьхьа лоацаргдолаш кхеду. Хьахархоша дизза даьхьа лоац ССКП XXI-ча съездо нах коммунистически хьисапе кхебарна вайна хьалхашка оттадаь декхараш кхоачашдеча.

Халкъа образовани эргаяккхара хьакъехьа СССР-а Лакхехьарча Совета сессе тIаийца закон кхоачашдергда тха районо а. Наьсарен-Вокзалереи, ТIой-юртареи, Пхьиле-Къонгий юртареи, Экаж-Къонгий юртареи юкъерча школаех цхьайтта шера дийшача юкъера образовани а луш къахьегама политехнически школаш ергья, хIаьта СурхотIарчеи, Яндеррчеи, Наьсар-Кертерчеи юкъерча а Долакха юртарчеи Дошлакхий-юртарчеи, Iаьлий-юртарчеи, Буро-КIалхарчеи семилетни а школаш бархI шера дешаш йола образовани а луш къахьегама политехнически школаш хургъя.

Халкъа образованен ворхI шера йолча плана декхараш кхоачашдарна районе дукхха школаш хьалъе лаьрхIа а хIанз хьалъеш а я.

1959-ча шера Экаж-Къонгий юрта хьалъяь яргъя 280 дешархочунна лаьрхIа йола школа. Цул совгIа, Экаж - Къонгий юрта укх шера хьалъе лерхI 120 дешархочунна школа-интернат. 1960-ча шера Наьсарен - Вокзале 520 дешархочуннеи та хьалъяь яргъя 280 дешархочуннаеи лаьрхIа школаш хьалъяь йоахаргъя. 1963-ча шера Буро-КIалха 280 дешархочунна керда школа хьалъергъя. Ужжамо школаш хьалъергъя 1964-ча шера Долакха-юртеи 1965 шера Наьсар - Кертеи Iаьлийюртеи. Цул совгIа Наьсарен-Вокзалеи ТIой-Юртеи хьалъе лерхI хIара 300 дешархочунна лаьрхIа йола школаш-интернаташ. 1962-ча шера 100 бера детсад хьаелларгъя Наьсарен-Вокзале. 1959—1960 шерашка школаш а кхыхархошта цIеноша а хьалдарга дIадахийта лаьрхIа ахча 8 млн. сом, ворхI шера 24 млн. сом гаргга да.

1959—1960 дешара шера 1-ча классашка 1200 бер хьаэцаргда, укх дешара шера 10-гIа классаш чакхйоахаргъя 114 дешархочо. Семилеткан тIоххьарча шера 11-гIа классаш чакхйоахха дешархой 400-нега дIакхоачаргба.

Школай вахарцареи производствацареи бувзам а дешархой общественно-пайдане къахьегам бовзаш а бозаш а кхобар дешархой производственни бригадашеи школай мастерскешкеи гIолла чIоагIбергба. ВорхI шера плано лерархIача тайпара района промышленни производство дегIаьрга хьежжа дешархошта производство Iомаелга тайп-тайпара формеи йолаш, дукхагIа долча даьхьа юрта болхамгахьа дийрза хургда.

XIанз районе халкъ образованен болхлошта хьалхашка 1959—1960 дешара шерага школаш кийчъяра доккхий бехкхокхаме декхараш латт. Уж декхараш довзаш а школаш дешара шерага дика кийчъярца республике хьалхара моттиг яккха а лаьрхIа ба Наьсарен районе школай болхлой.

М. ГАЙТОВ.

Железнодорожникий технически библиотека

— Кхоана яха езаш я тха передвижкаш, царна керда литература хьакхоастадеш йоал со. Гой шоана укхаза партен XXI-ча съезда эрриг материалаш я, аккхарца чIоагIа безам ба тха книжкаш дешарий, — аьлар тхота Королева Тамара Матвеевнас, тхо дIачудаьлча.

Нахаца безаме, Iымерза хиларца Грозненски машиннаькъа отделенен технически библиотекан библиотекарь нов. Королева. Йоккха фонд йолаш я из библиотека — 25 эзарнел совгIа тайп-тайпара цIераш йола книжкаш да цига.

Дуккьал машиннаькъа транспорта болхлой а 600-нел совгIа саг ва хаддаза ца библиотекера книжкаш дешаш. Царех ба вагонни депон электромонтер Вахаев Ваха, локомотивни депон слесарь И. Воронько, вагонни депон техник М. Югарова, иштта дукхха къьбараш а. Книжкаш дешарий технически литератураца мел безам ба хьахьокх укх примоно: 1959 шу доаделча денз цу библиотекера 6500 книжка дийцад дешархоша.

Библиотекан фонд дIахо а шерлуш йоагIа. Укх шера январь бетта денз 1300 экземпляр тайп-тайпара книжка кхаьчад цу библиотеке.

Боккха болх лелабу библиотекан передвижкаша. Ерригаш а пхийтта я уж цига.

С. КЕРИМОВ.

РЕДАКЦЕН АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица, 23. ТЕЛЕФОНАШ: Редактора — 2-41-23, редактора зам. — 2-07-01, бехкхокхама секретара — 2-25-72, корректорске — 2-30-91, партийни вахарен экономикани отделий 2-25-72.

СФ00291. 1918 шерарча 11-ча августа цIерах йола типографи, НГIАССР г. Грозный, Революцен проспект, 30/3. Заказ № 1993.